

GOSTILNIČARSKI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek gostilničarstva.

Oficijalno glasilo „Deželne zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem“ in v tej včlanjenih zadrug.

Uredništvo in upravništvo v Ljubljani, Gradišče 7.

Stranke govore lahko v uredništvu vsak delavnik od 10—12 dopoldne

List izhaja mesečno dvakrat in stane
celoletno . . . . . K 6.—
polletno . . . . . „ 3:20
četrletno . . . . . „ 1:60
posamezne številke po . . . . . —30

Cene inseratom: 1/48 strani pri enkratni objavi K 1:50, pri večkratnih objavah popust.

Leto II.

V Ljubljani, dne 10. februarja 1912.

Št. 3.

II. redni občni zbor „Deželne zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem“.

Dne 31. januarja t. l. ob 10. uri dopoldne se je zbralo okrog 50 delegatov v dvorani „Narodnega doma“ v Ljubljani k II. rednemu občnemu zboru „Deželne zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem“. Trgovsko in obrtno zbornico je zastopal g. Ivan Knez, obrtno oblast g. Sešek, obrtnopospeševalni zavod predsednik kuratorija g. Ivan Kregar in ravnatelj g. Remic, trgovsko ministrstvo združni instruktor g. dr. Blodig. Predsednik hotelske družbe „Triglav“ g. Ubald pl. Trnkoczy je opravičil svojo odsotnost. Deželno zvezo obrtnih zadrug na Kranjskem je zastopal g. Engelbert Franchetti.

Predsednik „Deželne zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem“ g. Vinko Ogorelec otvori občni zbor, pozdravi v toplih besedah prej omenjene zastopnike raznih korporacij in vse navzoče ter preide k dnevnemu redu.

Zapisnik I. občnega zbora se vzame na znanje. K besedi se oglasi takoj načelnik gostilničarske zadrug v Kamniku g. Anton Cerec, ki predlaga da se vpošlje ministerjalnemu nadzorniku gosp. profesorju Heβu na Dunaju pismena zahvala za njegovo naklonjenost in delovanje v prid gostilničarstva na Kranjskem. Spominja se tudi bivšega predsednika „Deželne zveze“ g. Ivana Kende ter predlaga, da se tudi temu vpošlje pismena zahvala za njegovo delo in trud na polju naše organizacije. Opozarja na to navzoče kolege na stanovsko glasilo „Gostilničarski Vestnik“. Povdarja, da to ni političen list, ampak samo glasilo gostilničarskega stanu, edini te vrste na Kranjskem in kot tak zasleduje ter z vsemi silami podpira težnje gostilničarjev in je najvažnejši faktor na polju gostilničarske organizacije. Prosi svoje tovariše, da ta list podpiše, ga širijo in priporočajo. Nobenega zavodnega gostilničarja ne bi smelo manjkati med naročniki „Gostilničarskega Vestnika“.

Predsednik da njegove predloge na glasovanje. Soglasno sprejeto.

Nato poda zvezni tajnik g. Pintar sledeče tajniško poročilo:

Slavni občni zbor! Načelstvu „Deželne zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem“ je na tem, podati danes slavnemu občnemu zboru poročilo, v koliko si je Zveza v pretečenem letu prizadevala doseči začrtane jej zadače in v koliko so imela ta prizadevanja in stremljenja za nas in za gostilničarstvo sploh uspeha in koristi.

Takoj po lanskem občnem zboru je na takratni sklep zveza pozvala vse slovenske pivovarne, da naj izstopijo iz kartela in istim obljubila podporo v priporočanju njih izdelkov pri članih zveze, kar je potom svojega glasila tudi izdatno storila ter je ta poziv zveze imel ta uspeh, da so se vse domače pivovarne odpovedale kartelu in da so se gostilničarjem pustile dosedanje udobnosti, t. j. dajanje ledu, odstotki, popustili ledniki itd., da je tako deloma ostalo pri starem, kar so kartelirane pivovarne preje hotele vse odpraviti. Ta uspeh je za gostilničarstvo zelo važen in se mora prištevati edinole zvezi.

Na soglasni sklep odbora z dne 21. junija 1911 je podala zveza obširno peticijo na deželni odbor, proseč potrpljenja v zadevi kleti člana zveze g. Aloj. Kobala v Idriji vsaj do tja, da se izreče v zadevi upravno sodišče. A gospodje pri deželnem odboru niso hoteli slišati prošnje, temveč so hoteli zvezo še karati zakaj se v tem pogledu poteguje za svoje pripadnike. V teku časa pa se je pokazalo, da bi deželni odbor storil veliko delo krščanskega usmiljenja, ako bi bil prošnjo zveze slušal, sebi pa prihranil veliko blamažo. Zvezi je bilo sicer naročeno voditi stvar na višja mesta, a se je z nadaljno akcijo v tej zadevi počakalo v sveti si, da nasilstvo ne more nikakor dolgo trajati in da bo pravična reč zmagala.

V zadevi odstotkov pri prodajanju tobačnih izdelkov v gostilnah je zveza sporočila sklep gostilničarskega shoda, da se bo po vsem Kranjskem z 31. dec. 1911 opustilo prodajanje cigar in cigaret, ako se pravočasno ne dovoli 10 odstotkov pri prodajanju tobačnih izdelkov na goste, finančnemu ravnateljstvu za Kranjsko ter odposlala enako resolucijo tudi finančnemu ministru. S sosednimi zvezami, t. j. v Gradcu in Celovcu pa je stopila v dogovor, naj tudi one započno enako akcijo, kar se je — kakor so listi poročali — tudi zgodilo. Da bi zadeva prišla preje do cilja, je zveza odposlala spomenico državnemu zvezi gostilničarjev in hotelirjev na Dunaju s prošnjo, naj v tem pogledu stori kar največ more, da se to vprašanje za gostilničarstvo ugodno reši. Državna zveza je nato odposlala večjo deputacijo k finančnemu ministru, da bi se vsaj dognalo, v koliko in kdaj se misli to zadevo rešiti.

Nato je prejela zveza sporočilo o uspehu tega postopanja, da se ministru absolutno ne da sprijazniti z nikakim pogajanjem v zadevi odstotkov in da v doglednem času na uresničenje te zahteve niti misliti ni. Dosegla se je le naredba, da smejo gostilničarji spre-

jemati odškodnino ali napitnino za postrežbo, t. j. za oskrbitev tobačnih izdelkov. Preje se v to niti napitnine ne bi smelo jemati. Zveza je o tem dejstvu takoj obvestila vse svoje članice in priporočala v tem smislu vse svoje člane informirati ter začasno se držati teh navodil, kar so tudi povsod drugod gostilničarske organizacije vpoštevale. Kako stališče hočejo zavzeti sedaj gostilničarske organizacije po drugih kronovinah, se zvezi še ni poročalo.

V zadevi preureditve policijske ure po deželi je dala deželna vlada lani kratek odgovor, da ne more nič ukreniti, lahko pa vsak posamezen gostilničar prosi za podaljšanje policijske ure. Zveza se s tem ni dala odpraviti, marveč je podala vnovič temeljite peticije deželni vladi ter notranjemu in trgovskemu ministru s prošnjo, naj naročijo deželni vladi, da začne to zadevo pretresavati in vpelje gibanje po okrajnih glavarstvih v prilog preuredbe policijske ure; edino c. kr. okrajno glavarstvo v Litiji je pokazalo v tem pogledu dobro voljo ter začelo zasliševati občinske zastope svojega okraja za mnenje pri preureditvi policijske ure. Večina teh zastopov se je izrekla za podaljšanje, mnogi, da ostani pri starem, nekaj nazadnjaških pa celo, da naj se gostilne ob 7. uri zvečer zapirajo. Upati je, da oblastva takih mračnjakov ne bodo smatrala resnim, posneti pa je iz tega lahko, kako je te vrste struja gostilničarstvu gorka.

V zadevi koncesijoniranja prodajanja piva in vina v steklenicah je podala zveza državni zvezi na Dunaju peticijo, naj ta na postavodalnem mestu vse potrebno preskrbi, da se zakon, ki ima to zadevo urediti, čim preje spravi v poslansko zbornico in sklene. Napram pivovarnam je zveza nastopila z ostrim protestom, da iste oddajajo pivo tudi privatnikom. Od strani pivovarniškega kartela se je zagotovilo vpeljati preiskavo in to razvado odpraviti.

V zadevi brezalkoholnih pijač je zveza opozorila vse članice po deželi, naj nič več ne dopuste prodajati oziroma točiti sodavičnih izdelkov v prosti obrti, ker spada to le pod koncesijonirano obrt, torej gostilničarstvu ter naj vsak tak slučaj ovadijo pristojni obrtni oblasti. V Ljubljani je n. pr. na tozadevno akcijo mestni magistrat strogo prepovedal negostilničarjem točenje take pijače. Da se ta zadeva intenzivneje reši, je zveza poslala tudi deželni zadrugi sodavičarjev memorandum, da jenjajo s tistim nezakonitim havziranjem po hišah in pri branjevcih in naj ne delajo konkurence svojim edinim pravim odjemnikom gostilničarjem. Deželna zadruga sodavičarjev je obljubila v tem pogledu napraviti red, po-

tožila pa je, da tovarna sodovice v Ljubljani, katere delničarji so največ gostilničarji, dela v tem pogledu najumazanejšo konkurenco gostilničarjem s prodajanjem svojih izdelkov privatnikom. Je torej stvar delničarjem samih napraviti tu resne remedure.

Videč, da zveza pri „Deželni zvezi za promet tujcev“ ni zastopana po stopnji, koja njej pripada, se je pritožila na deželno vlado in na ministrstvo za javna dela ter zahtevala remedure pri prometni zvezi v toliko, da se vsaj skliče občni zbor, koji se že tri leta ni vršil, da se spopolni načelstvo, da se da v njem dovolj mesta zastopnikom gostilničarstva ter da se delovanje zveze za promet tujcev zavzame ali vzaj začne brigati za vse kraje na Kranjskem, koderkoli je tujski promet. Ta urgenca je pomagala in nemudoma je predsedstvo sklicalo občni zbor. A kakor povsod, se tudi tu ni moglo izhajati brez političnega ozadja, dalo se je naši zvezi sicer eno mesto odborništva, a za vse druge se je nagnal tak materijal skupaj, da so v zvezi za promet tujcev zastopani v prvi vrsti drugi, a še le zadnji gostilničarji. Naša zveza pa bo kljub temu bdela nad to konstelacijo in vedno zahtevala pravic, ki gredo v prvi vrsti gostilničarju kot glavnemu faktorju pri tujskem prometu.

Zveza je tudi proponirala kuharski tečaj in sicer v Kamniku, katero mesto je znano kot krasno letovišče, ter ima v poletju velik tujski promet. Na inicijativo in vsled priprav zveze je priredilo ministrstvo za javna dela ta tečaj, kateri je bil nad dovoljeno število gojenk preobložen z učenkami. Mnogo se jih niti ni moglo sprejeti, dokaz, kako potrebni so taki tečaji in kako hrepeni naš gostilničarski naraščaj po moderni ali pravi izobrazbi. Z nevoljo se mora tu pripomniti, da so poklicani faktorji kakor je deželni odbor in deželni obrtnopospeševalni urad pustili gostilničarsko zadrugo v Kamniku brez vsake najmanjše podpore pri tem podjetju. Vsiljuje se vsled tega vprašanje, kaj vendar potem ta obrtnopospeševalni urad še podpira ali pospešuje, če ne stremljenj gostilničarske obrti, kateri plačuje največ davščin deželi. Ali je res le sinekura nekaterim strankarskim privržencem, kakor so v poslednjem času novine povdarjale? Žalostno!

Največji zasluga pa se more pripisovati naši zvezi glede organizacijskega delovanja. S prizadevanjem naše zveze se je v pretečenem letu zasnovalo sedmero gostilničarskih zadrug, katere imajo deloma pravila že potrjena. Druge pa imajo iste pri vladi še nerešene. Te nove zadruge so na Vrhniki, v Železnikih, Škofjiloki, Tržiču, Kranju, Litiji in Ribnici. Na novo se je ustanovila zadruga v Starem trgu pri Ložu. V pripravljalnem štadiju so zadruge v Radečah na Dolenjskem, v Cerknici in v Novem mestu, drugod pa jih bo treba še vzbuditi, da bo vse gostilničarstvo Kranjske dežele organizirano in krepko združeno nastopalo za svoje pravice. Zveza je dajala vsem pripravljalnim odborom tudi nalašč v to pripravljene tiskovine za sklicanje ustanovnih shodov.

Doslej je včlanjenih 14 zadrug z okroglo 2000 članí, kakor preje omenjeno, jih pristopi v teku leta še sedmero, ter bo štela zveza v kratkem 21 zadrug z nad 3000 članí.

Omeniti moramo pri tej priliki, da je za organizacijo velika škoda, da je izstopil dosedanji predsednik g. Ivan Kenda, koji je bil kot organizator izborna moč, požrtvovalen, agilen ter v združništvu dobro poučen. Ni štedil ne truda, ne časa, niti lastnih stroškov se ni vstrašil, kadar so prosili pripravljalni

odbori organizatorične pomoči od zveze. Bodi mu izrečeno v tem pogledu častno priznanje.

Ko je zveza zaznala, da hočejo alpski pivovarnarji podražiti pivo, je nemudoma sklicala protestni shod proti tej nameri. Shod je bil zelo številno obiskan, vršil se je v „Mestnem domu“ ljubljanskem.

Protestni sklepi so merili nato, da naj slovenske pivovarne ne zvišajo cen, gostilničarstvo pa se hoče dati postreči od slovenskih pivovarn. Tega so se nemški milijonarji vendarle ustrašili in ostalo je pri starem, cene se niso zvišale in ta velevažen uspeh gre le zvezi. S tem se je pokazalo, da se tudi velikaš malega ustraši, ako je ta organiziran in v edinosti.

Zveza je razposlala tudi v zadevi točilnic pod vejo na vse obrtne oblasti v vinorodnih krajih spomenico, naj ista ščitijo redno gostilničarstvo s tem, da se ne bo dajalo licenc za točenje pod vejo drugače kakor to predpisuje naredba deželnega predsedstva iz leta 1853, ki dovoljuje podelitev te pravice le tedaj, ako ni v kraju gostilnic ali pa ako obstoječe gostilne ne zadoščajo zahtevam. Opozarjalo se je tudi pristoječe zadruge, naj na to dejstvo pazijo in se v danem nasprotnem slučaju proti oblastvom pritožijo.

Zveza se je tudi pridružila drugim zvezam avstrijskih kronovin s peticijo, da naj se v mestih, oziroma krajih, koder je nad 20.000 prebivalcev, uvede dokaz usposobljenosti za gostilničarsko obrt in je upati, da bo dotični zakon prejkoslej prišel v razpravo na zakonodajnem mestu.

V zadevi podeljevanja koncesij proti mnenju zadrug in občin je podala zveza protest na deželno vlado in trgovsko ministrstvo.

Da bi se nastavil združni instruktor za Kranjsko, je podala zveza peticije na trgovsko zbornico, deželno vlado in trgovsko ministrstvo ter obrtnemu svetu na Dunaju; razposlala je sploh vse na gostilničarskem shodu dne 15. decembra 1910 sklenjene resolucije s primernimi utemeljitvami na pristojna oblastva.

Da naj se pri nadaljnem podeljevanju koncesij na potomce ne krati starih pravic, je podala zveza na vsa okrajna glavarstva, koder se nahajajo v zvezi včlanjene zadruge, tozadevno dobro utemeljeno peticijo.

V vseh gostilničarstvo zadevajočih primerjajih je imela zveza vedno čuječe oko, bodisi, da je bilo treba podati proteste ali priporočila, prošnje ali odklonitve, vedno je imela zveza samo dobrobit svojih članov pred očmi. Vse te posameznosti naštevati, bi bilo preobširno. Sprejela je 276 uradnih spisov, razposlala pa nad 2670 spisov.

Zveza se je tudi udeležila po svojih delegatih ustanovnega občnega zbora državne zveze gostilničarskih zadrug v Avstriji ter zahtevala primerno zastopstvo v tej važni korporaciji na Dunaju ter sta bila izvoljena v odbor gg. Franjo Kavčič in Avguštin Zajec, oba člana ljubljanske zadruge. K razpravam dotičnega kongresa je vposlala zveza pismene predloge o važnih zadevah gostilničarstva, koje so bile tudi soglasno sprejete v nadaljno predložitev na pristojna mesta.

Zveza je imela en občni zbor, en shod in dve daljši odborovi seji, neoficijelno je pa sodelovala pri prireditvi krasno vspelega gostilničarskega izleta na Bled dne 17. avgusta.

In vpoštevajoč važnost stanovskega zastopstva v trgovski in obrtni zbornici je zveza k bližajočim se volitvam v rečeno korporacijo razposlala načelstvom svojih članic okrožnice, s katerimi se prosijo, z dobro agitacijo in s pridnim pobiranjem glasovnic in legitimacij pripomagati, da dobi kranjsko gostilničarstvo

svojega oficijelnega zastopnika v obrtni zbornici, kjer bo z vnemo in energično zastopal gostilničarski interes, ne da bi mu bilo le tam prikimatei, kjer bi mu oholi strankarski mogotci dovolili. Tak zastopnik gostilničarskih interesov bi bil Vaš tovariš g. Lavoslav Bučar iz Kostanjevice, ki se poleg gostilničarstva peča tudi z mesarsko obrtjo. Je torej brez dvoma, da bo razumel ta dva obrta najizdatneje in najbolje zastopati.

Taka je torej površna slika o delovanju „Deželne zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem“ v pretečenem letu. Vsi postulati, katerih preuredba se mora doseči, so takega značaja, da je treba na nje neprenehoma kazati, neprenehoma odkrivati rane, ki teže in mučijo gostilničarski stan, neprenehoma bo treba kljuvati, da se prebije led in prijadra v boljšo bodočnost, kajti sedaj je še le začetek. Tega si je zveza v svesti, zato bo tudi i nadalje krepko delovala v začrtani smeri. Cenjene članice pa naj jej bodo izdatna podpora in prepričane naj bodo, da se bo v doglednem času doseglo najboljših uspehov.“

K tajniškemu poročilu se je priglasil kot prvi združni instruktor g. dr. Blodig.

„Slavni občni zbor! Iz tajniškega poročila je razvidno, da je bila „Zveza“ v prvem letu svojega obstanka jako delavna. Obilo si je prizadevala za procvit in napredek gostilničarstva na Kranjskem in marsikaj tudi dosegla. Da bo v bodoče mogla pokazati še večje uspehe, je potrebno, da jo podpirajo pri njenem delovanju vse v njej včlanjene zadruge. Ako primerjamo gostilničarsko organizacijo na Kranjskem s sorodnimi organizacijami po drugih avstrijskih kronovinah, vidimo velikanski napredek našega gostilničarstva na tem polju. Kranjska stoji na četrtem mestu po številu gostilničarskih zadrug. Samo Spodnja Avstrijska, Češka in Moravska imajo več zadrug, kar pa je lahko umljivo, če pomislimo, da so to veliko bogatejše dežele in da se je tam začelo tozadevno organizatorično delo že pred pol stoletja, pri nas pa še le pred par leti. Dve tretjini kranjskih gostilničarjev je organiziranih. Mislim in upam, da mi bo čast pozdraviti v imenu trgovskega ministrstva na prihodnjem občnem zboru „Zveze“ vse kranjsko gostilničarstvo zbrano in organizirano v „Deželni zvezi“.

Nato se priglasil k besedi g. Ivan Kregar.

„Cenjeni delegatje! Pozdravljam Vas kot predsednik deželnega obrtnopospeševalnega urada. Urad je pričel poslovati šele pred enim letom. Kakor povsod, tako je tudi tu začetek bil težak. Nismo imeli potrebnih denarnih sredstev, da bi mogli vsestranski podpirati težnje raznih stanov. Postopali pa smo v vsakem oziru nepristransko in Vas zagotavljam, da bomo tudi v prihodnje tako postopali. Popolnoma neutemeljena so torej očitanja, da naš zavod ni pomagal z denarnimi podporami kuharskemu tečaju v Kamniku. Zavod se je takrat nahajal takorekoč še v povojih. Ravnatelj še nismo imeli. Njegove posle je upravljal uradnik trgovske in obrtne zbornice. Imeli smo pretečeno leto tečaje pri krojačih, čevljarjih in knjigovodski tečaj na Bledu. Podpirali smo povsod, kjer smo le mogli in torej o kaki sinekuri pri obrtnopospeševalnem zavodu ne more biti govora. Da gostilničarski zadruzi v Kamniku nismo mogli dati nobene podpore za vzdrževanje kuharskega tečaja, to bo dokazal tu navzoči ravnatelj obrtnopospeševalnega zavoda, g. Remic. Ne delajmo torej nekakih umetnih nesporazumljenj med obtniki. Obrtniki moramo nastopati skupno, da pridemo do svojih ciljev. Zvedelo se je od zanesljive strani,

da je bil predmetni kuharski tečaj ravno od ministrstva s podporami tako dobro preskrbljen, da kaka druga podpora sploh potrebna ni bila. Udeležile pa so se tega tečaja nekatere udeležence, ki ne pripadajo gostilničarskemu stanu in ki bi se bile izučile lahko tudi drugod. Gospodje, bodite uverjeni, da je obrtno-pospeševalni zavod postopal dosedaj popolnoma nepristransko in bo to delal tudi še vnaprej.

Besedo ima g. Ivan Knez.

„Velecenjeni zborovalci! Kot zastopnik trgovske in obrtne zbornice se zahvaljujem za povabilo in Vas prav srčno pozdravljam. Veseli me, da se je tudi gostilničarstvo začelo združevati v močno organizacijo. Iskreno želim, da bi delovanje gostilničarskih zadrug rodilo obilo lepih sadov. Izrecno pa želim, da bi Vaše današnje zborovanje doseglo popoln uspeh.“

Za besedo je prosil ravnatelj obrtno-pospeševalnega zavoda g. Remic.

„Čislani delegatje! Takoj, ko je pričel obrtno-pospeševalni zavod svoje delovanje, je poslal tudi vsem gostilniškim zadrugam na Kranjskem povabila, naj iste izrazijo svoje želje in eventualno tudi stavijo predloge, na katere naj bi se zavod oziral. Na ta vabila je dobil urad samo od ene zadruge odgovor (kamniške). Ta zadruga je tudi zaprosila obrtno-pospeševalni zavod za podporo kuharskemu tečaju, katerega je priredila. V dotični prošnji je bilo navedeno, da se je zadruga tozadevno obrnila tudi že na deželni odbor. Zavod je na to stavil na zadrugo štiri vprašanja, na katera pa se le tej ni zdelo vredno odgovoriti. K stroškom za take tečaje prispeva deželni odbor in delavsko ministrstvo. V tem slučaju je sicer zadruga v prošnji navedla, da se je obrnila za podporo na deželni odbor, ni pa odgovorila, če je stopila v zvezo z delavskim ministrstvom. Obrtno-pospeševalni zavod je nato rešil zadrugino prošnjo na ta način, da naj se udeležence tečaja obrnejo za podporo direktno na ona mesta, kjer upajo kaj dobiti, ne pa na zavod, ker ta nima za to potrebnega denarja. Na drugi strani pa mi je izjavil sam ministerjalni nadzornik profesor Heß, da so troški tečaja zasigurani. Obrtno-pospeševalni zavod je zato tukaj, da podpira vse stroke obrtništva in ima namen podpirati tudi gostilničarstvo. Zato smo iskali tudi stikov z Vami. V enem letu pa ne moremo vsega storiti. Vse pride s časom na vrsto. Gospodje, ne zahtevajte pa od nas nemogočih stvari.“

Nato povzame besedo predsednik „Deželne zveze obrtnih zadrug na Kranjskem“ g. Engelbert Franchetti.

„Pozdravljam Vas v imenu „Deželne zveze obrtnih zadrug na Kranjskem“. Izraziti moram svoje veselje in radost, da je ravno gostilničarska obrt ona, katera tako dobro razumeva svojo veliko nalogo. Veseli me, da se je ravno ona razvila v tako lepo organizacijo, da jo morem samo priporočati drugim obrtnim stanovom v posnemanje. Le tedaj, ako bodo vsi obrtniški sloji tako organizirani, kakor je gostilničarstvo, moremo upati, da dosežemo one uspehe in one cilje, katere imamo pred očmi.“

Obrtno-pospeševalni urad je institucija deželne odbora. Nočem nobenemu posamezniku ničesar očitati, a konstatirati pa moram ob tej priliki, da je deželni odbor poklical v obrtno-pospeševalni urad take ljudi, ki nimajo pravnobnega smisla za obrt. Urad zato ni mogel delovati, ker ni imel mož, ki bi razumevali delovanje obrtno-pospeševalnega urada. Vse delovanje tega urada je nekako skrivnostno. K posvetovanjem

se povabljuje samo pristaši S. L. S. Vsi drugi so pa ničle. Ne upoštevajo niti zadrug niti deželnih zvez. Zakaj so pa potem iste tukaj, ako ne zato, da bi jih moral urad, kakor je ravno obrtno-pospeševalni urad povabiti k sodelovanju in jih vprašati za nasvete ter uvaževati njihove želje in težnje? V tem slučaju pa ne vpoštevajo niti »Deželne zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem«, niti »Deželne zveze obrtnih zadrug na Kranjskem«. Gospoda moja, sodite potem sami, ali je tako postopanje nepristransko? Odločno moramo zahtevati, da obrtno-pospeševalni urad vrši svoje posle tako, kakor je njegova dolžnost. Urad naj služi obrtnim stanovom, ne pa samo enemu ali dvema, potem se mu tudi nikdar ne bo ničesar očitalo. Toliko o tej zadevi.

Končno bi še nasvetoval, naj se „Deželna zveza gostilničarskih zadrug“ potom prošnje obrne na obrne na državni obrtni svet, da se tudi njej prepusti eno zastopniško mesto v tej korporaciji.“

K besedi se je priglasil načelnih kamniške gostilničarske zadruge g. Anton Cerar, ki izvaja naslednje:

„Cenjeni zborovalci! Obrtno-pospeševalni urad je doposlal spomladi lanskega leta naši zadrugi dopis, v katerem razvija svoj delavni program. Jaz sem ta dopis prebral v odborovi seji. Vsi smo bili navdušeni za ta načrt. Odgovorili smo, da se popolnoma strinjamo z navedenim programom, in da se tudi naša zadruga priporoča za podporo pri event. prireditvah. Nismo pa takrat že navedli, da hočemo kaj prirediti. Ko smo definitivno sklenili prirediti kuharki tečaj, smo se obrnili na razne korporacije s prošnjami za kako malo podporo, tako na trgovsko in obrtno zbornico, na obrtno-pospeševalni urad, na deželni odbor itd. Upali smo, da bomo vsaj nekje kaj dobili. Deželni odbor nam je stavil menda na intervencijo obrtno-pospeševalnega urada štiri vprašanja, namreč 1. kdo priredi tečaj, 2. katere učne moči bodo poučevale, 3. koliko udeleženk se je priglasilo in 4. kakšen proračun smo sestavili. Naša zadruga je t a k o j o d g o v o r i l a n a t a v p r a š a n j a, 1. da priredi tečaj delavsko ministrstvo, 2. da je tudi glede učnih moči prevzelo vso akcijo delavsko ministrstvo, 3. je predložila seznam vseh udeleženk in 4. izjavila, da zadruga ne more še predložiti proračuna za tečaj, ker ji ni znano, kaki stroški bodo narasli. Omenili smo tudi, da so nekatere udeležence revnega stanu, tako, da bi jim bilo v resnici kaj težko plačati pristojbino 100 K za hrano in nabavo učnih predmetov.

Čakali smo na to v vednem upanju, da dobimo od kake strani tako potrebno podporo, a od nikoder ni prišlo ničesar.

Z ozirom na trditev ravnatelja obrtno-pospeševalnega urada g. Remica, da mu je pravil ministerjalni nadzornik g. prof. Heß, da so troški tečaja že zasigurani, moram izjaviti, da mu prof. Heß tega ni mogel zatrjevati, ker plača ministrstvo ob takih prilikah samo učne moči. Vsaka udeleženka ima plačati 100 K za hrano in nabavo učnih predmetov, za vse drugo, kakor za stanovanja, nabavo potrebnih prostorov, publikacije itd., je morala skrbeti naša zadruga sama. Kako dobro smo bili preskrbljeni s podporami, Vam bo v bendalični luči pokazal računski zaključek tečaja. 700 K je bilo stroškov na naši strani, podpore pa smo dobili v celem 100 K, pa ne od deželne odbora in tudi ne od obrtno-pospeševalnega urada, temveč naklonila nam je teh 100 K kamniška meščanska korporacija. Od drugod pa nismo dobili niti vinarja.

Kar se tiče udeležbe tečaja s strani negostilničarskega stanu, bom na tozadevna očitanja samo na kratko odgovoril. Dotične gospe in gospodične, o katerih trdi ravnatelj Remic, da bi se bile lahko drukod naučile tega, kar so se v kuharskem tečaju, so nam obljubile, da bodo napravile mesto napol razpadlega kamniškega kopališča nekak sanatorij, kar bo velikanskega pomena za nadaljni razvoj tujškega prometa v Kamniku in zaradi tega tudi za nas gostilničarje največje važnosti. Za tako protiuslugo mislim, da smo jih pač smeli z veseljem sprejeti med udeležence tečaja, saj je vendar naša dolžnost, da izobrazujemo in pomagamo drug drugemu. Toliko o tečaju samem.

Spomniti pa se moram ob tej priliki še ustanovnega shoda pred ustanovitvijo deželne obrtno-pospeševalnega urada. Na to zborovanje sem prišel tudi jaz. Med drugimi sem tudi jaz prosil za besedo. A komaj sem spregovoril, je zagrmelo po vsej dvorani: „Gostilničar ni obrtnik.“ (Velikansko ogorčenje med zborovalci. G. Kregar molči). In ko je g. Franchetti hotel govoriti, je zašumelo: „Brivec tudi ni obrtnik.“ Nobene besede ni bilo od predsedstva shoda nam v obrambo. Gospodje, pri takih razmerah mora človek dobiti čudne pojme o obrtno-pospeševalnem uradu. Potemtakem ni čudno, če časopisje obsoja delovanje tega zavoda. In če je naše glasilo »Gostilničarski Vestnik« tudi izreklo kako gorko v tem pogledu, moramo priznati, da je s tem povedalo le golo resnico.

Tovariši! Vreči se nas hoče v naročje kake politične stranke. Gostilničarstvo, združeno v „Deželni zvezi gostilničarskih zadrug“ hočejo gotovi faktorji proglasiti za politično stranko. Mi pa nismo stranka, temveč samo gostilničarji, kar moramo vsled raznih očitanj in napadov vedno iznova povdarjati. Potom svoje organizacije in ne s pomočjo kake politične stranke bomo dosegli svoje cilje in če je to gotovim gospodom všeč, ali ne. (Dolgotrajno ploskanje in odobravanje.)

Ravnatelj g. Remic se oglasi še enkrat k besedi. Pravi, da je debata neplodna in obžaluje, da so se pojavile neprilike med obrtno-pospeševalnim uradom in gostilničarstvom. Povdarja še enkrat, da je bila na strani zavoda vedno najboljša volja tudi gostilničarstvo podpirati, kakor vse druge obrtne stanove. Ako tega ni mogel vršiti v toliki meri, kakor bi bilo želeli, zato je treba iskati vzrokov vse drugje kakor pri domnevanem enostranskem postopanju urada.

G. Fran Kr a p e š predlaga konec debate. Sprejeto.

Predsednik preide nato k IV. točki dnevnega reda, t. j. računskem zaključku za leto 1911, poročilu pregledovalcev računov ter proračunu za leto 1912. Poroča tajnik „Deželne zveze“ g. Pintar.

R a č u n s k i z a k l j u č e k „Deželne zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem“ za čas od 1. januarja do 31. decembra 1911:

I z d a t k i:

Prenos gotovine iz prejšnjega leta	K	62'75
Zadruga v Postojni plačala članarino za l. 1910	„	30'—
Za prodana normalna pravila	„	1'—
Zadruga v Mokronogu plačala članarino za l. 1910/11	„	59'30
Zadruga na Jesenicah plačala članarino za l. 1910	„	30'—
Zadruga ljubljanska plačala članarino za 1910/11	„	144'—
Zadruga ljubljanske okolice plačala ostanek za 1910	„	53'30

in ista zadruga plačala članarino za 1911	„	123'30
Zadruga v Idriji plačala članarino za l. 1910/11	„	85'—
Zadruga v Kostanjevici plačala članarino za l. 1910/11	„	54'—
Subvencija vis. c. kr. trgovskega ministrstva	„	200'—
Zadruga na Bledu plačala za tiskovine	„	44'06
In kot izraz ogorčenja proti postopanju deželnih korporacij napram zvezi in gostilničarstvu posebej so poklonili zvezi Idričani po g. Kobalu	K	73'—
po uredništvu „Vestnika“	„	10'—
med izletniki 17. avgusta se je v ta namen nabralo po g. Guzelju K 88'28, katerih polovica se je poklonila zvezi v znesku	„	44.14 „ 127'14
Skupnih dohodkov je bilo	K	1013'85
I z d a t k i		
pa so bili sladeči:		
Osobju za pisarniška dela	K	360'—
Delegatu na Dunaj na ručun	„	50'—
Račun tiskarne Blasnik	„	196'—
„Deželni zvezi za promet tujcev“ članarina	„	20'—
Za prireditve normalnih pravil	„	64'—
Povrnitev troška l. odborniku	„	30'—
Za dvorano in slugi ob shodu	„	14'—
Tiskarnam razni računi	„	43'48
Knjige, tiskovine, papir itd.	„	16'80
Poštnina in znamke ter razni drugi izdatki	„	45'40
Osobju izplačani zaslužek še iz prejšnjega leta	„	89'—
Vsota izdatkov	K	928'68
Imamo torej dohodkov K 1013'85		
Izdatkov pa	„	928'68
Prebitka	K	85'17
Premoženjsko stanje zveze pa je sledeče:		
A k t i v a :		
Zaloga tiskovin za zadruge	K	160'—
Terjatve na članarinah	„	189'—
Terjatve za dane tiskovine	„	119'04
Gotovina na koncu leta	„	85'17
Skupaj	K	553'21
P a s i v a :		
Razni dolgovi t. j. tiskarnam itd.	K	175'—
Ostane čistega imetja	K	378'21
Preglednik računov g. Šušteršič izjavi, da je račune skupno z drugim tovarišem preglednikom pregledal in da sta jih našla v popolnem redu.		
P r o r a č u n z a l e t o 1912:		
I z d a t k i :		
Upravni stroški	K	600'—
Najemnina za pisarno	„	100'—
Potni stroški odbornikom	„	300'—
Poštnina	„	40'—
Tiskovine in papir	„	40'—
Natisek novih pravil	„	75'—
Razne publikacije	„	50'—
Prispevek državni zvezi	„	200'—
Event. stroški delegatom na Dunaju	„	200'—
Skupno	K	1605'—
D o h o d k i :		
Prispevki članic kvečjemu	K	800'—
Ostane nepokritega	K	805'—
kateri znesek bi se moral pokriti iz naprošenih subvencij in podpor.		

Računski zaključek, kakor tudi proračun občni zbor brez nadaljne debate odobri.

Nadaljno točko dnevnega reda je tvorilo: Sklepanje o pristopu k državni zvezi gostilničarskih zadrug na Dunaju. Referira g. Anton Cerer:

„Slavni občni zbor!

Glede točke, o kateri mi je v imenu odbora poročati, cenjeni tovariši zborovalci, se je že obravnavalo na l. občnem zboru D. Z. G. Z. dne 21. januarja 1911 in se je takrat sprejel soglasno sledeči predlog:

„Današnji občni zbor se izreče v principu za pristop k „Državni zvezi gostilničarskih zadrug na Dunaju“ na podlagi zadružnega zakona in pooblašča ob enem odbor „D. Z. G. Z. n. K.“, da sme po vsestranskem prevdaru in razmotrivanju pravil državne zveze prijaviti pristop deželne zveze k državni zvezi.“

Odbor naše zveze je pravila državne zveze sicer pregledal in se tudi udeležil po odposlancih ustanovnega občnega zbora zveze, ki se je vršil na Dunaju dne 28. nov. 1911. Našo deželo, odnosno gostilničarstvo naše dežele smo na tem zborovanju zastopali g. Ogorelec, gg. Kavčič in Zajec iz Ljubljane in moja malenkost in smo bili tudi že izvoljeni v odbor g. Zajec in jaz, g. Kavčič pa za namestnika in ob enem pregledovalca računov.

Četudi je bil odbor upravičen skleniti, da naša zveza pristopi k državni zvezi, vendar tega ni storil, ker je hotel, da to sklene današnji občni zbor.

Da pa bodete tem lažje sklepati o tem, mi je pred vsem treba povdarjati, kake koristi imamo od tega, ako pristopimo in koliko nas to stane.

Koristi imamo od tega prav enake, kakor jih ima posamezna zadruga od tega, ako pristopi k naši deželni zvezi. Pravila so namreč skoraj enaka, samo okoliš državne zveze je cela država. Državna zveza nastopa tam, kjer posamezna deželna zveza prav ničesar ne opravi.

Pomisliti je namreč treba, da bo v tej državni zvezi včlanjenih okrog 60.000 gostilničarjev, to je pa že impozantno število in da se država in druge korporacije morejo le težko upirati, ako 60.000 gostilničarjev kaj zahteva, n. pr. spremembe pri zakonih itd.

Stane pa to 10 h vsakega včlanjenega gostilničarja, torej gotovo malenkostno svoto.“

Nato se peča govornik podrobno z ustanovnim občnim zborom na Dunaju ter končno nadaljuje:

„Po tem položaju Vam menda ne bo težko glasovati za to, da dejansko naša zveza pristopi k državni zvezi, formalno je že itak v tej včlanjena.

Moj predlog se glasi:

Današnji občni zbor skleni, da pristopi „Deželna zveza gostilničarskih zadrug na Kranjskem“ k „Državni zvezi gostilničarskih zadrug v Avstriji“ s sedežem na Dunaju in sicer z vsemi svojimi člani.

Predlog je soglasno sprejet.

Na nasvet g. Franchettija, naj se takoj izvolijo tudi delegati za državno zvezo, so soglasno določeni za delegate sledeči gg.: Ivan Kavčič, Vinko Ogorelec, Avguštin Zajc, Anton Cerer in Lavoslav Bučar.

K nadaljni točki dnevnega reda, določitev letnega prispevka zvezi je bil soglasno sprejet predlog g. B o n č a r j a, naj znaša letni prispevek 50 v. za vsakega člana.

G. C e r e r prosi nato navzočega zadružnega instruktora g. dr. Blodiga, naj intervenira pri ministrstvu glede subvencije v prilog „Deželne zveze gostilničarskih zadrug“.

G. dr. B l o d i g odgovarja, da je bil in bo vedno pripravljen z vsem svojim vplivom delovati v prid kranjskega gostilničarstva in zagotavlja, da bo vse storil, kar je v njegovi moči.

O prihodnji točki dnevnega reda — sprememba pravil — je poročal g. Ivan Rus, kakor sledi:

Slavni občni zbor! Po naročilu predsedstva usojam še staviti slavnemu občnemu zboru predlog, da naj soglasno glasuje za sledečo premembo zveznih pravil:

1.) V formalnem oziru naj se spremeni besedilo pravil v toliko, da se dosledno nadomesti sedanji izraz „zvezin načelnik“ z „zveznim predsednikom“. Te formalnosti obsegajo §§ 4, 5, 6, 7, 8, 10, 17, 18, 22, 23, 25 in 27, v katerih je po enkrat ali tudi večkrat nadomestiti izraz „načelnik“ s „predsednik“. Bistveno ta predlagana sprememba pravzaprav nič ne spremeni.

Mislím, da mi te spremembe ni treba na dolgo utemeljevati. Pri nas Slovencih se je namreč zlasti pri zvezah že udomačil izraz „predsednik“ in ker imamo pri zadrugah že itak „načelnike“, je ta sprememba glede naslova že radi lažjega razlikovanja in umevanja po mojem naziranju popolnoma umestna.

Istotako predlagam pravzaprav popravo sedanje slovnične napake v § 26, kjer je treba spremeniti radi pravilnega umevanja pravil sedanjo besedo „predmetu“ v „predmetni“.

2. V meritornem oziru pa se nanašajo predlagane spremembe na zvezni odbor, t. j. na § 13 in § 14.

Drugi odstavek § 13, ki se sedaj glasi: „Zvezni odbor se sestavi iz 16 članov in 8 namestnikov na ta način, da so primerno vpoštene vse zvezi pripadajoče zadruge,“ naj bi se v bodoče glasil:

„Zvezni odbor se sestavi tako, da so vpoštene vse v zvezi včlanjene zadruge in sicer se mora vsaki zadrugi prepustiti eno odborniško mesto, ljubljanski gostilničarski zadrugi pa 3 mesta. Število odbornikov je torej enako številu za časa volitev v zvezi včlanjenih zadrug + 2. Na vsaka dva odbornika odpade en namestnik. Vendar odbornikov ne sme biti manj kot 16, namestnikov pa ne manj kot 8.

Za vsako med upravnim letom na novo včlanjeno zadrugo se mora na prihodnjem občnem zboru zveze voliti na njo odpadajoči odbornik, katerega funkcijska doba pa poteče sočasno z ono ostalih odbornikov.“

Prvi odstavek § 14 se sedaj glasi: „Zvezni odbor voli iz svoje srede za dobo treh let načelnika in namestnika, ki morata bivati v Ljubljani.“ V bodoče pa naj bi se ta stavek glasil: „Zvezni odbor voli iz svoje srede za dobo treh let predsednika in podpredsednika, od katerih mora stanovati vsaj eden v Ljubljani.“

Tretji odstavek § 14 se glasi sedaj: „Za veljavno sklepanje je potrebna navzočnost najmanj 8 odbornikov in razen teh zveznega načelnika ali njegovega namestnika.“ Predlagam pa v tem oziru sledečo spremembo: „Za veljavno sklepanje je potrebna navzočnost najmanj polovica odbornikov in razen teh zveznega predsednika ali njegovega namestnika.“

Nasvetovane meritorne izpremembe pa utemeljujem sledeče:

Namen naše zveze je varovati koristi gostilničarskega stanu na celem Kranjskem, odnosno vseh v njej včlanjenih zadrug. Do danes je dejansko pristopilo k zvezi 14 zadrug in ker se organizacija gostilničarskega stanu na Kranjskem v zadnjem času hitro razvija, se smemo nadejati, da bomo imeli čez leto in dan včlanjenih v zvezi še nadaljnih 10 za-

drug. Po sedanjem besedilu pravil bi torej v najkrajšem času ne mogle biti primerno vpoštene v odboru vse zadruga. To pa bi ne bilo samo krivično, marveč organizaciji kot taki naravnost v kvar. Nastali bi lahko nepotrebni prepiri radi zastopstva itd.

Kolikor moremo razumeti, bo na Kranjskem, kadar bodo obstojale za vse okraje gostilničarske nadruge, okroglo 30 gostilničarskih zadrug. — Na to možnost se pri spremembi že oziram, to pa pred vsem radi tega, da bi ne bilo treba v tem pogledu v doglednem času zopet spreminjati pravila.

Da ljubljanski gostilničarski zadrugi priznavam tri odborniška mesta, ima svoj vzrok v prvi vrsti v sklepčnosti sej, v drugi vrsti pa naj bi bil to tudi nekako znak hvaležnosti za njeno dosedanje požrtvovalno delovanje v prilog gostilničarskega stanu sploh.

Ostale spremembe se mi zde po tem spremenjenem položaju sameposebi umevne. Edino, kar mi je še povdarjati, je razlika glede bivališča predsednika in podprednika. Dosedanja pravila zahtevajo, da morata stanovati oba v Ljubljani. To stališče pa se mi zdi ozkosrčno in za organizacijo kot tako naravnost kvarno.

Sedež zveze je Ljubljana. Zadošča pa, ako stanuje ali predsednik ali podpredsednik v Ljubljani. Zgodi se namreč prav lahko, da je predsednik, sedaj gostilničar v Ljubljani, čez nekaj mesecev pa prevzame n. pr. gostilno v Šiški in potem bi moral odložiti predsedniško mesto.

Zato stavim predlog, da naj g. predsednik otvori glede od mene nasvetovanih sprememb debato in da končno moje predloge na glasovanje.

Vsi poročevalčevi predlogi, nasveti gosp. Franchettija (glede spremembe § 6 in § 8 zv. prav.) kakor tudi predlog g. Šušteršiča, naj bo ljubljanski okoličanski zadrugi, kot najmočnejši zadrugi, dovoljeno večje število odbornikov (3 ali vsaj 2), se soglasno sprejmejo in zvezinemu odboru naroči sestava spremenjenih pravil.

VIII. točka dnevnega reda — posvetovanje glede nastavitve zvezinega potovalnega tajnika — je bila stavljena z dnevnega reda. Odboru „Deželne zveze“ se je naročilo, naj stopi v dogovor z vsemi gostilničarskimi zadrugami glede te nastavitve ter naj tozadevno poroča na prihodnjem občnem zboru.

Predsednik preide nato k poslednji točki dnevnega reda — posvetovanje o stališču gostilničarstva glede raznih za gostilničarje splošno važnih vprašanj in določitev glede nadaljnjega postopanja. Radi bi poročali o vseh tozadevnih razpravah in referatih podrobneje, a primanjkuje nam prostora, zato priobčujemo samo resolucije in druge predloge, ki so bili sprejeti na občnem zboru.

Glede odstotkov pri prodaji tobačnih izdelkov je poročal g. Lavoslav Bučar, ki je po kratkem utemeljevanju predlagal naslednjo resolucijo:

„Na II. občnem zboru „Deželne zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem“ v Ljubljani v „Narodnem domu“ dne 31. januarja 1912 zbrani odposlanci gostilničarskih zadrug na Kranjskem so prišli po vsestranskem razmotrivanju do prepričanja, da odloki c. kr. finančnega ministrstva z dne 10. junija 1911 št. 43889 in 44236 ne pomenjajo za večino gostilničarjev, gotovo pa za gostilničarje na deželi nikake udobnosti. Vsled tega vstrajajo še nadalje na stališču, ki ga je označil k vprašanju odstotkov pri prodaji tobačnih izdelkov II. gostilničarski shod v Ljubljani dne 15. decembra 1910, da se gostilničarjem pri

prodaji tobačnih izdelkov dovoli brez izjeme 10% popust.

Zato naročajo današnji zborovalci predsedstvu „Deželne zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem“, da temu vprašanju posveča še nadalje največjo pozornost, ter ga pooblašamo, da s primernimi vlogami obvesti o našem stališču vse stanovske deželne organizacije avstrijskih kronovin s pozivom, da se našemu stališču pridružijo, pred vsem pa z utemeljeno vlogo pozove „Državno zvezo gostilničarskih zadrug v Avstriji“ na Dunaju, naj tudi ona stori vse potrebne korake, s pomočjo katerih je mogoče doseči ugodno rešitev te naše zahteve. Ako drugače ne gre, naj se določi nepreklicno za celo Avstrijo dan, s katerim vsi gostilničarji kot en mož opuste prodajanje tobačnih izdelkov v gostilnah.“

Resolucija je bila brez nadaljne debate soglasno sprejeta.

O postopanju pri podeljevanju gostilniških koncesij je referiral g. Ivan Rus. Tozadevno je bila soglasno sprejeta sledeča resolucija:

Na II. rednem občnem zboru „Deželne zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem“ v Ljubljani v „Narodnem domu“ dne 31. januarja 1912 zbrani delegati gostilničarskih zadrug na Kranjskem smatrajo dosedanje postopanje obrtnih oblasti pri podeljevanju gostilniških koncesij za krivično in gostilničarstvu škodljivo. So namreč naziranj, da je pri podeljevanju gostilniških koncesij edino mero dajno mnenje gostilničarskih zadrug in občinskih zastopov in da bi se proti mnenju teh korporacij ne smela izdati nobena nova gostilniška koncesija. Nasprotno pa smatrajo današnji zborovalci za veliko krivico dejstvo, da posamezna obrtna oblastva prikrajšavajo pri na potomce prenešenih koncesijah nekatere pravice in najsi bodo te podedovane ali pa v prilog potomcev odložene. Zlasti se to tiče prikrajšanja žganjetoča. Vsled teh prikrajševanj namreč trpe potomci občutno škodo.

Radi tega naročajo predsedstvu „Deželne zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem“, da odpošlje pričujočo resolucijo, katero naj primerno utemelji, c. kr. trgovinskemu ministrstvu na Dunaju, dalje „Državni zvezi avstrijskih gostilničarskih zadrug na Dunaju“, da vroči to resolucijo s primerno spomenico tudi zastopnikom kranjskih obrtnikov v državnem obrtnem svetu in konečno obvesti o tej resoluciji tudi c. kr. deželno vlado v Ljubljani, katero naj obenem naprosi, da da podrejenim jej obrtnim oblastvom navodila, glasom katerih se morajo ta v prvi vrsti ozirati na mnenje gostilničarskih zadrug in občinskih zastopstev ter na že obstoječe koncesijske pravice.

Glede preureditve policijske ure je poročal g. Ivan Rus. Predlagano resolucijo je občni zbor soglasno sprejel. Resolucija se glasi:

Na II. rednem občnem zboru „Deželne zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem“ v Ljubljani v „Narodnem domu“ dne 31. januarja 1912 zbrani delegati gostilničarskih zadrug na Kranjskem, ki zastopajo skupaj nad 2200 v zadrugah včlanjenih gostilničarjev, soglašajo v tem, da ukaz c. kr. deželne vlade kranjske z dne 11. julija 1855 glede ureditve policijske ure ne odgovarja več današnjim potrebam in uvidevajo potrebo tozadevne preureditve v modernem duhu in v prilog gostilničarske obrti. Zato naprošajo visoko c. kr. deželno vlado kranjsko, da naj v najkrajšem času določi za celo deželo enotno uro zapiranja obratovališč in sicer 12. uro ponoči za gostilne, 2. uro zjutraj pa za kavarne. Ob enem naj tudi oblaži kazenske določbe radi prekoračenja policijske ure in za celo deželo ugo-

tovi, da se lahko za vsako prekoračeno uro plača naknadno po 60 h.

Predsedstvu „Deželne zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem“ pa naročamo, da to našo resolucijo sporoči visoki c. kr. deželni vladi, isti sočasno predloži primerno utemeljeno vlogo ter da sočasno započne tudi akcijo, na podlagi katere je mogoče doprinesti visoki c. kr. deželni vladi dokaz, da ta naša prošnja ne odgovarja samo potrebi gostilničarskega stanu, ampak zahtevi občinstva sploh.

K tej resoluciji je predlagal g. Anton Cerec, naj se pošlje posebno deputacijo k odločilnim krogom, katera deputacija naj še ustmeno razloži prošnje in zahteve zbranega gostilničarstva. Predlog je bil sprejet. — Gosp. Bučar predlaga, naj tozadevno deputacijo imenuje odbor „Deželne zveze“. — G. Zajc predlaga, naj se resolucija vpošlje tudi vsem okrajnim glavarstvom. — Vsi predlogi sprejeti.

Glede nadaljne točke, t. j. o konkurenci gostilničarski obrti od strani nekoncesijoniranih prodajalcev poroča naš urednik g. Mengger in opozarja navzoče, da so obrtna oblastva sedaj vendarle enkrat ugotovila, da je treba imeti za prodajanje katerihkoli si bodi pijač koncesijo v smislu § 16, lit. f, obrtnega reda. Zborovalce pozivlja, da naj o tem pouče vse svoje tovariše, načelstva zadrug pa, da naj pridno naznanjajo take konkurente obrtni oblasti, ker je le na ta način mogoče odpomoci neznosni konkurenci.

K tej točki se prijavi tudi g. Avguštin Zajc, ki povdarja, da pivovarne, ne oziraje se na to, ali so v kartelu, ali ne, direktno havzirajo pri privatnikih s pivom v steklenicah. Dalje stavi predlog, ki je tudi soglasno sprejet, da naj „Deželna zveza“ napravi primerno vlogo na pivovarne izven kartela, v kateri se jih opozarja na to konkurenco in jih pozivlja, da to nemudoma odpravijo. Protiusluga zveze pa bo, da bo svojim članom v prvi vrsti te pivovarne priporočala.

K tej točki govori tudi g. Cerec iz Kamnika, čigar izvajanja so naperjena proti konkurenci s strani privatnikov, ki imajo dijake, trgovske sotrudnike itd. na hrani in stanovanju ter jim poleg hrane dajejo tudi pijačo. Končno stavi predlog, naj se pošlje posebna vloga na vsa okrajna glavarstva, v kateri se jih zaprosi, da pridno zasledujejo take slučaje, ki naj se čimpreje odpravijo.

K točki o nameravanem zvišanju državnega davka na pivo in druge pijače, poroča g. Cerec sledeče:

Cenjeni tovariši!

Že zopet se oglašam k besedi, pravzaprav nerad, ker je pa naš odbor hotel tako in mi naprtil še to poročilo, sem se moral hočeš nočeš ukloniti. Poročati Vam imam glede nameravanega zvišanja davkov na pivo, žganje in šampanjca.

Kakor nam je vsem znano, nimajo gospodje finančni ministri drugega dela, kakor gledati na to, kako bi davčni vijak bolj navili in na kakšen način bi državi pridobili novih dohodkov. Stara stvar je pri tem seveda tudi, da so vedno in povsod gospodje finančni ministri, pa naj bodo državni ali deželni, ravno gostilničarje najbolj na piko vzeli, to pa vsled tega, ker so se že privadili temu, da je žalibog gostilničar dosedaj molče in vdan v voljo božjo prenašal vse sladkosti in dobrote davčnih doklad in se za vse te stvari ni dosti ali celo nič brigal.

Kakor vse kaže, se te stare navade gospodje finančni ministri ne morejo otresti in zato se nam ni treba prav nič čuditi, ako je

bivši finančni minister Meyer zopet enkrat skoval zakonski načrt, vsled katerega naj bi se izdatno povišal davek na pivo, žganje in šampanjec.

Kar se tiče davka na šampanjec, moram priznati, da mi nazadnje ni prav nič na tem, ako se ga za trikrat toliko zviša. Kajti kdor pije šampanjca, ali kdor ga hoče piti, ta ima navadno precej okroglega pod palcem in mu ni mnogo ležeče na tem, ali plača zanj 10 ali pa 20 K. Mi gostilničarji po deželi od šampanjca sploh nimamo ničesar in mislim, da so tudi po mestih taki gospodje kaj redko nasejani, ki bi bili ravno na dobiček pri šampanjcu navezani. Mislim, da v tem oziru soglašate z menoj.

Nekoliko drugačna stvar pa je že z davkom na žganje. Gospodje v finančnem ministrstvu pravijo, da so se na ta davek spomnili edinole iz antialkoholičnega stališča. Če pa celo zadevo nekoliko natančneje ogledamo, pa vidimo, da je to antialkoholično stališče le prazna pretveza in da je pravi vzrok za ta nameravani davek vse bolj prozajičen. V Avstriji imamo namreč kar celo kopo tovarn, katere izdeljujejo žganje, predvsem špirit in sicer v tako veliki množini, da se ga celo izvažajo v inozemstvo. Te tovarne tvorijo med seboj že kar nekak kartel. Kdo je pri njih z denarjem udeležen, to je pravzaprav za nas postranska stvar. Zanimati nas mora samo to, da daje država tem proizvajalcem alkohola subvencije v tako visoki meri, da se jih komaj pokrije z nameranim davkom, ki bi ga država dobila, če se ta zakonski načrt uresniči. Torej, gospoda, nameravano zvišanje davka na žgane pijače ne pomenja boja proti alkoholu, temveč polnitev žepov kapitalistov z žulji gostilničarjev in delavskih slojev. Ako hoče podpirati država protialkoholno gibanje, mora prijeti stvar čisto drugače v roke in ne na ta način, da daje proizvajalcem špirta subvencije, obdači pa nedolžne konsumente. Upam torej, da se bodo gospodje zborovalci z menoj vred izrekli proti takemu obdačenju, ker se ne namerava z njim ničesar drugega, kakor podpirati velekapitalizem.

Sedaj pa pride še na vrsto nameravano državno obdačenje piva. Po zakonski predlogi bi bilo to obdačenje tako veliko, da bi država dobila od tega okroglo 80 milijonov kron na leto. Da bi se ta davčna predloga tem hitreje spravila pod vladno streho, je rečeno v dotičnem načrtu, da bi od teh 80 milijonov država dala okroglo 50 milijonov posameznim avstrijskim kronovinam in jim na ta način pripomogla k zboljšanju deželnih financ.

To nameravano obdačenje piva je nalezelo na najhujši odpor in prvi, ki so proti temu protestirali, so bili gostilničarji na Češkem in Moravskem. To je tudi čisto razumljivo, kajti toliko piva, kakor se ga popije v teh dveh kronovinah, se menda ne spije v ostalih kronovinah cele države skupaj. Z nameranim zvišanjem davka, bi se podražilo že tako imenovano výčepno pivo, kar odgovarja našemu „Abzugbier“ za najmanj 4—6 v pri vrčku, boljše vrste piva bi bile pa še veliko dražje, tako, da bi pri nas n. pr. izpod 30—32 v vrčka sploh točiti ne mogli. Sedaj pa pomislite, kaj bi to pomenilo za nas. Kdo bo pa potem še pil pivo? Ali bi ne bilo potem za nas boljše, da takoj položimo svoje koncesije vsaj glede piva nazaj, da se nam ne bi zaradi tega davek predpisaval?

Mizerija v gostilničarski obrti je že itak dosti velika in z vedno naraščajočimi davki nas hočejo popolnoma uničiti. Temu je treba enkrat napraviti konec. Zahtevamo namreč in

stojimo na stališču, da naj so davkov deležni vsi stanovi in da naj jih nosijo zlasti tudi oni, kateri imajo dosti kapitala in skoraj nič davkov. Nikakor pa ne gre, da bi se pritiskalo z vso silo le samo malega obrtnika, ki pod težo različnih davkov že komaj diha. Saj že sedaj gostilničarji takorekoč ne delamo za nič drugega kakor za davke. Ali je treba še vedno pritiskati na ta vijak, ali nas hočejo privedi tako daleč, da se bomo morali pošteno upreti proti takemu postopanju.

Kakor že rečeno, so se uprli proti temu zvišanju davka predvsem češki gostilničarji in ti imajo menda od svojih državnih poslancev že zatrdilo v roki, da bodo zastavili vse sile proti temu, da bi tak zakonski načrt postal tudi zakon. Njih poslanci, katerih je 101, so jim obljubili, da bodo, če treba tudi z obstrukcijo, preprečili ta zakon.

Tudi pivovarnarji so močno proti temu zakonu. Oni zastopajo sicer bolj komodno stališče in pravijo, da bi proti splošnemu obdačenju pijač ne imeli povoda protestirati, da so pa zelo proti obdačenju piva, ker se pač samo to namerava obdačiti. V tem vprašanju smemo torej tudi na pivovarnarje kot svoje zaveznike računati.

Naši stanovski tovariši na Primorskem so tudi že začeli odločno akcijo glede tega vprašanja. Sestavili so spomenico na državne poslance, v kateri jih pozivljajo, naj odločno nastopijo proti tej zakonski predlogi. Ako torej tudi mi sklenemo pozvati svojo državnozbornsko delegacijo, da nastopi proti temu zakonu, smo s tem samo sledili svojim stanovskim tovarišem po drugih kronovinah.

Zato upam in pričakujem, da boste soglasno sprejeli in odobrili glede tega vprašanja sledečo resolucijo:

Na II. rednem občnem zboru „Deželne zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem“ v Ljubljani v „Narodnem domu“ dne 31. januarja 1912 zbrani odposlanci gostilničarskih zadrug na Kranjskem, ki zastopajo v smislu pravil nad 2200 v gostilničarskih zadrugah včlanjenih gostilničarjev, sklenejo soglasno pozvati vse slovenske državne poslance, da z vsemi svojimi močmi in z vsem svojim vplivom delujejo na to, da zakonski predlogi glede nameravanega zvišanja davka na pivo in na žgane pijače ne postanete tudi zakona, da torej že v finančnem odseku po svojih zastopnikih, še bolj pa v državni zbornici nastopijo proti tej zakonski predlogi. Zvišanje davka na pivo bi namreč pri današnji splošni draginji pomenilo naravnost vničenje gostilniškega obrta, zvišanje davka na žgane pijače pa ne bi koristilo nič protialkoholnemu gibanju, marveč edinole podprlo velekapital, ki je udeležen pri tovarnah za žgane pijače. V obeh slučajih bi bili najbolj prizadeti le gostilničarji, srednji sloji sploh in delavstvo, ki že itak komaj zmorejo morečo pezo direktnih in indirektnih davkov.

Predsedstvu „Deželne zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem“ naročamo, da odpošlje to našo peticijo vsem državnozbornskim klubom, v katerih so včlanjeni slovenski državni poslanci in doda primerno vlogo, peticijo samo pa tudi vsem slovenskim državnim poslancem s pozivom, da naj se odločno zavzamejo za naše stališče.

Predlagano resolucijo se soglasno sprejme, na kar stavi predsednik z dnevnega reda prihodnjo točko, češ, da je s predlogom g. Zajca bila že itak rešena.

K prihodnji točki dnevnega reda, t. j. k odpisu užitniških doklad za družino porabljenih pijač, poroča g. Bučar, ki se z ozirom na čas pri utemeljevanju le na kratko

omeji ter končno predlaga, da zborovalci sprejmejo sledečo resolucijo:

Na II. rednem občnem zboru „Deželne zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem“ v Ljubljani v „Narodnem domu“ z dne 31. januarja 1912 zbrani odposlanci gostilničarskih zadrug na Kranjskem, ki zastopajo v smislu pravil nad 2200 v zadrugah včlanjenih gostilničarjev, soglašajo s tem, da pomenjajo današnji zakoniti predpisi glede vžitnine na pijačo eno največjih krivic za gostilničarski stan, ki naravnost ogroža nadaljni obstoj, gotovo pa gospodarski razvoj gostilničarskega stanu. Pravično rešitev in ureditev tega vprašanja uvidevamo v tem, da se ali izda v najkrajšem času zakonita določba, glasom katere je dovoljena gostilničarjem gotova količina daca proste pijače, kakor je to danes dovoljeno drugim osebam, bodisi zasebnikom ali podjetnikom, ki delajo enako kakor gostilničarji z večjo družino ali z delavci. Količina daca proste pijače naj se določi po številu gostilničarjeve družine, delavcev in dninarjev. Ako bi pa finančni oziri ne dovoljevali take določbe, naj se pa nemudoma z zakonom ugotovi, da morajo vsi deželani brez razlike stanu, ki kupujejo pijačo in jo imajo doma v svrhu vporabe, tudi plačevati državne, deželne in občinske pristojbine enako kakor jih dosedaj plačujejo samo gostilničarji.

Zato naročamo predsedstvu „Deželne zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem“, da to našo zahtevo sporoči visokemu deželnemu odboru kranjskemu, le temu predloži ob enem primerno utemeljeno vlogo ter da sploh stori vse potrebne korake v ta namen, da se v do glednem času odpravi ta krivica, na kateri trpi največ gostilničarski stan.

K tej točki predlaga še g. Zajc, da se resolucija s primerno vlogo nemudoma odpošlje na predsedstvo deželnega zbora, da tako zadeva pride čim prej v razpravo.

Resolucija in dodatni predlog g. Zajca se sprejmeta soglasno,

K nadaljni točki dnevnega reda poroča zopet naš urednik in utemeljuje sledečo resolucijo:

Na II. rednem občnem zboru „Deželne zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem“ v Ljubljani v „Narodnem domu“ dne 31. januarja 1912 zbrani zastopniki gostilničarskih zadrug na Kranjskem uvidevajo, da je tujski promet velevažna panoga narodnega gospodarstva, ki zasluži vsestranskega zanimanja in podpore. Danes zbrani odposlanci pa soglašajo tudi v tem, da zlasti hotelske naprave — ne oziraje se na druge okolnosti — v naših letoviščih in zdraviliščih še nikakor ne odgovarjajo modernim zahtevam tujcev. Za vzrok tega dejstva smatrajo pred vsem nedostatek denarnih sredstev v deželi. Posamezni lastniki tujskemu prometu namenjenih hotelov so namreč investirali v svoja hotelska podjetja vso razpoložljivo glavnico in se poleg tega še znatno tabularno obremenili zanašajoč se na obljubljeni državne podpore. Slabe sezone so sledile druga drugi, dohodki iz podjetij so izostali, izostale so obljubljeni podpore in povrh je v deželi zavladała še občutna denarna kriza. Zato se vsi naši hoteli, namenjeni tujskemu prometu bližajo namesto razvoju — svojemu poginu. Današnji zborovalci uvidevajo radi tega edino rešitev te gospodarske krize v tem, da država izpolni svoječasne obljube, to je, da nemudoma z brezobrestnim državnim posojilom odpomore tujskemu prometu namenjenim hotelom in najsi so njih lastniki družbe ali zasebniki. Do take rešitve je država tem bolj primorana, ker s tem le izpolni svojo obljubo in ob enem nakloni naši deželi tudi

nekaj meijoracijskega posojila, katerega je bila naša deželna dosedaj deležna v malenkostni meri.

Današnji zborovalci zato naročajo predsedstvu „Deželne zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem“, da nemudoma predloži glede tega vprašanja današnji naš sklep visokemu deželnemu odboru kranjskemu, visoki c. kr. deželni vladi kranjski in visokemu c. kr. ministrstvu za javna dela, odpošlje sočasno tudi utemeljene vloge, dalje da pozove vse kranjske deželne in državne poslance, naj se z vso vnemo zavzamejo za stvar in končno, da za podobno akcijo zainteresira tudi gostilničarski zvezi na Koroškem in Štajerskem.

Na poziv predsednika prečita tajnik gosp. Pintar k tej točki tudi dopis g. Ubalda pl. Trnkoczyja kot predsednika hotelske družbe „Triglav“, na kar se resolucija soglasno sprejme.

K „Raznoterostim“ se priglasijo kot prvi g. dr. Blodig, ki vpraša, zakaj blejska gostilničarska zadruga še ni v Zvezi. Navzoči zastopnik blejske zadruge g. Alfonz Mencinger mu pojasni, da je ta točka pomotoma izostala iz dnevnega reda ustanovnega občnega zbora. Ker dosedaj rednega občnega zbora še ni bilo, zadruga še ni mogla pristopiti, brez dvoma pa je, da bo to storila.

G. Paternost sproži vprašanje gostilničarskega izleta v Postojno in se po daljši debati sklone prirediti letošnjo spomlad in sicer v majniku vseslovenski gostilničarski izlet v Postojno. Izlet bo oficijelna prireditev „Zveze“ in bo o podrobnostih sklepal odbor.

Glede vseslovenskega gostilničarskega shoda v Pragi v dnevih 25.—27. junija 1912 se sklone, da bo „Deželna zveza“ zastopana tam oficijelno po delegatih, poleg tega pa se bo delovalo tudi na to, da se shoda slovensko gostilničarstvo v častnem številu udeleži.

V tem je dnevni red izčrpan. Zato zaključijo predsednik g. Ogorelec malo pred 3. uro popoldne to zanimivo zborovanje z običajno zahvalo.

Vprašalnica.

Vprašanje števil 7.:

Ali ni treba imeti posebne koncesije po § 16 lit. a in b obrt. reda onim, ki imajo po več oseb, n. pr. uradnikov, dijakov, trgovskih sotrudnikov, delavcev itd. na stanovanju in hrani ter jim še celo pijačo dajejo?

Odgovor:

To je odvisno od tega, v kakšnem obsegu in na kakšen način se to obratovanje vrši. Tozadavne odločbe, ki so že bile izdane, ugotavljajo, da v takih slučajih, kjer dela dotičnik, ki ima druge na stanovanju in hrani, sam in ima v pomoč k večjemu še eno moč, ni treba za to posebne koncesije. Pač pa mora plačevati pridobinski davek in ga tudi napovedati. Ako pa bi n. pr. to vršil v takem obsegu, da mu je za to treba še nadaljnjih poslov, n. pr. kuharice, sobarice in povrh še kake dekle, potem greši proti predpisom, ako nima koncesije v smislu § 16 lit. a in b obrt. reda in v takih slučajih je treba vaši zadrugi samo naznaniti zadevo glavarstvu, ki mora potem napraviti red.

Na vsak način pa je oddajanje pijače stanovalcem pregrešek proti obrtnemu redu, ako ima pijačo v lastni režiji in je ne dobavlja morebiti sproti iz kake gostilne. V tem oziru je ovadba po zadrugi popolnoma umestna.

Vprašanje števil 8.

Nekdo je pričel pri nas vinotoč čez ulico v zapečatenih steklenicah. V najem je vzel

klet ter eno sobo v pritličju za stanovanje. Gostje pridejo v klet po steklenice vina, ga nesejo skozi hišna vrata spredaj v hišo ter ga pijejo v veži in v sobi, kjer stanuje prodajalec. Ali smejo to?

Odgovor:

Ne in ne. Pred vsem je vprašanje, ali dotični prodajalec res prodaja vino v zaprtih steklenicah, ako ima dovoljenje za prodajanje čez ulico v zaprtih steklenicah. Zakon namreč predpisuje, da morajo biti steklenice pravilno in s pravim zamaškom zaprte. Takoimenovani patentni zamaški so že izključeni in se sme vporabljeni samo prave (kork), ki morajo biti poleg tega pokriti najmanj še z etiketo. Vsak drug način prodajanja je že kazniv, posebno pa, ako bi prodajalec sproti natakalo vino v donešene steklenice.

Kar se tiče vprašanja, kje smejo gostje pri vinotočih čez ulico piti vino, je jasno določeno, da niti v prostorih, v katerih se vino prodaja, niti v stanovanju prodajalca, niti pred prodajalno ali hišo, v kateri se nahaja prodajalna, ker je to pač vinotoč čez ulico. Ako prodajalec kaj takega trpi, je on odgovoren za to nasproti oblasti, ako se ga ovadi. Ovadbo, podprto s pričami vam torej priporočamo, ker se le na ta način da odpraviti konkurenca.

Vprašanje števil 9.:

Imam gostilno in trgovino z mešanim blagom. Moja letna plačilna boleta za točenje žganih pijač znaša 20 K, pri drugih, ki nimajo gostilne, pa samo 1:80 K. Kdo ima večje pravice?

Odgovor:

Kdo ima pri tem položaju večje pravice, na to vprašanje vam ne moremo dati točnega odgovora, ker nam stavljen vprašanje ne zadošča.

Pravite, da imate gostilno in trgovino, drugi pa da nimajo gostilne. Zato je lahko mogoče, da je davčna oblast smatrala točenje žganih pijač za vašo glavno obrt in vas radi tega tako visoko obdačila, zlasti, ako je žganjetoč združen s trgovino in ne z gostilniško obrtjo. Lahko pa je tudi mogoče, da imate pravico žganjetoča združeno z gostilniško koncesijo in da ste se pri davčni napovedi ne- previdno izrazili. Morda ste napovedali, da imate pri gostilniškem obrtu največ dohodkov iz žganjetoča in da je tudi vsled tega smatrala davčna oblast žganjetoč pri vaši gostilni za glavno obrt. To v prihodnji napovedi lahko popravite, ako dokažete, da je žganjetoč za vas le postranski obrt, in se vam bo potem davek gotovo znižal.

Kar se tiče onih, ki plačujejo samo 1:80 K davka, smo naziranja, da imajo samo pravico, prodajati žgane pijače čez ulico, ne pa jih tudi točiti, da imate torej vi večjo pravico. Kakor pa že rečeno, na vaše vprašanje ne moremo dati točnega odgovora pri teh podatkih. Ako želite popolnoma točnega odgovora, nam vpošljite vaše koncesijske listine, katere vam vrnemo z odgovorom vred.

Vprašanje števil 10.:

Glede vinotočev čez ulico v zaprtih steklenicah pravijo predpisi, da morajo biti steklenice trgovskoobičajno zaprte. Kaj se razumeva pod tem izrazom?

Odgovor:

Po besedilu in tolmačenju ministerijalnih odredb se tolmači izraz „trgovskoobičajno zaprta steklenica“ sledeče: Steklenica mora biti zaprta tako, da je treba rabiti pri odpiranju silo in da se zunanji vpliv, odnosno raba sile tudi takoj spozna, z drugimi besedami povedano, steklenica mora biti zamašena s pravim zamaškom in poleg tega mora biti zamašek še zapečaten ali na kak drug način pokrit, n. pr. z etiketo.

Vprašanje števil 11.

Ali se sme kaznovati gostilničarja radi prekoračenja policijske ure, ako ima par prijateljev na obisku in sedijo ti čez policijsko uro v gostilniških prostorih in se vstop v gostilno nikomur ne dovoli, ker se tudi večna vrata zaklenejo?

Odgovor:

Da, ako so ti prijatelji iz Vašega kraja. Predpisi glede policijske ure namreč vele vajo, da morajo biti ob določeni uri za gostilniško obratovanje namenjeni prostori izpraznjeni in tudi temni. Zato so se že zgodili slučajji, da je bil gostilničar klican na odgovor, ker je sam čez policijsko uro delal v gostilniških prostorih n. pr. pisal in se je ovadba glasila, da je bila v tem času še luč v hiši. Pri sedanjih razmerah vam zato ne moremo drugega priporočati, kakor da se s prijatelji ob policijski uri umaknete v svoje zasebno stanovanje. Tam namreč lahko ostanete tako dolgo kakor hočete in vam nihče ne more kaj za to.

Vprašanje števil 12.:

Ali sme županstvo prejemati od gostilničarja za vsako prekoračeno uro po eno krono, ako ima odprto gostilno čez policijsko uro? To se v naši občini godi že skozi par let in so nekateri gostilničarji že izplačali mnogo kron.

Odgovor:

V smislu ukaza c. kr. deželne vlade kranjske od 11. julija 1855 smejo pobirati županstva po 60 h za vsako prekoračeno uro. Zato po našem naziranju tudi vaše županstvo ne bi smelo zahtevati višje pristojbine, četudi je morda občinski odbor kaj takega sklenil. Sicer je lahko mogoče, da si je vaše županstvo izposlovalo od deželne vlade dovoljenje za pobiranje večje pristojbine, vendar dvomimo o tem in vam zato priporočamo, da se o tem, na kak podlagi se pobira ta pristojbina, poučite natančno pri Vašem županstvu in da napravite primerno pritožbo, ako bi bila ta zvišana pristojbina brez vsake podlage.

Vprašanje števil 13.:

Ali imamo gostilničarji pravico do kakega odbitka za posušek ali za drožje pri plačevanju daca?

Odgovor:

V zakonu sicer ta pravica ni ugotovljena, vendar smo si jo vsled navade takorekoč že pridobili. V Ljubljani in tudi drugod že darcarji sami odbijejo nekaj litrov iz tega razloga in ako pri vas to še ni običajno, jih pri priliki opozorite na ta splošni običaj in nadejamo se, da se bo tudi pri vas to izvedlo. Zdravil!

Razno.

Poravnajte naročnino. Zopet moramo apelirati na cenjene tovariše, katerim pošiljamo list, toda nam naročnine dosedaj še niso poravnali, da naj to čim prej store. Povsod se namreč plačuje naročnino naprej, zato tudi pri strokovnem listu glede tega ne more biti izjeme. Mi objavljamo itak sočasno celoletne naše naročnike, zato vsak lahko kontrolira, če ni morda prezrl, poravnati nam naročnino. Prejemalcem našega glasila v Ljubljani pa bodi na tem mestu sporočeno, da pride te dni naš inkasant pobirat naročnino.

Pridobivajte nove naročnike! Od mnogih strani se nam je sporočila želja, da naj bi se naš list zvečal, da naj bi objavljal tudi nekaj pregled po svetu, da naj bi postal tednik itd. Vsem tem torej na tem mestu sporočamo, da bi tem željam prav radi vstregli, da se nam pa za sedaj žalibog ni mogoče spuščati v tako velike troške pred vsem radi tega ne, ker manjka med našimi naročniki še mnogo, mnogo slovenskih gostilničarjev. Slovenskih gostilničarjev v slovenskih pokrajinah je nad 7000. Ako bi imeli zagotovilo, da je vsaj po-

lovica teh naših naročnikov, potem bi gotovo delovali z vso vneto na to, da je naš list vsestransko zanimiv. Zato je pred vsem na vas samih, da se ta želja čim prej uresniči. Čim več je naročnikov, tem prej smo lahko na cilju. Sočasno objavljani seznamek naših celoletnih naročnikov ima tudi namen, podpirati prijatelje našega lista pri agitaciji za njega. Na agitacijo torej, na agitacijo za dobro stvar!

Današnja številka je nekoliko obsežnejša. Na uvodnem mestu prinašamo namreč podrobno, po stenogramu posneto poročilo občnega zbora „Deželne zveze gostilničarskih združenj na Kranjskem“. Svojim naročnikom in čitateljem hočemo namreč podati popolnoma verno sliko občnega zbora, da tako sami presodijo, ali je pravica na strani gostilničarjev ali morda drugod. Stojimo namreč na stališču, da so za nas koristni — gostilničarstva na prvem mestu in da se mora temu podrediti vse drugo, pa naj je to drugim všeč ali ne.

Gostilničarska zadruga za kranjski sodni okraj. Kakor smo poizvedeli, je deželna vlada že potrdila pravila gostilničarske zadruge za kranjski sodni okraj. Okrajno glavarstvo v Kranju bo menda še ta mesec sklicalo ustanovni občni zbor, o katerem bomo v našem listu podrobneje poročali.

Spremembe v predsedstvu „Deželne zveze gostilničarskih združenj na Kranjskem“. Vsled izstopa g. Kende iz odbora so se vršile na zadnji odborovi seji zveze nadomestne volitve in je bil za predsednika izvoljen dose-danji podpredsednik g. Vinko O g o r e l e c iz Skofljice, za podpredsednika pa g. Fran K r a p e š, kavarnar v Ljubljani. Odločili smo se, da pričnemo letos objavljati v našem glasilu tudi slike načelnikov gostilničarskih združenj, kakor sploh naših pionirjev v gostilničarskem stanu. Z objavami pričnemo v prihodnji številki.

Nekaj sprememb v obratovanju. Dosedanji restavrater v ljubljanskem „Narodnem Domu“ gosp. Emil Kržišnik je prevzel restavracijo „Zlata Ribica“ v Stritarjevi in Ribji ulici, restavracijo v „Narodnem Domu“ pa ga. Marija Dražilova. Pri tej priliki bi prosili cenjene tovariše z dežele, da nam ravnotako sporočajo morebitne spremembe v obratovanju, ker jih radevolje objavimo.

Naše domače pivovarne. Iz sočasnega poročila o občnem zboru gostilničarske zveze je natančno razvidno, da moramo v svojo lastno korist posvečati vso pozornost pivovarniški vprašanju in se pri tem držati gesla: Domačemu blagu prednost. Od mnogih strani smo že slišali, da gostje sami priznavajo, da nekatere, zlasti pa delniška pivovarna glede kakovosti izdelka vrlo napredujejo in da se jim je vsled tega domače pivo zelo priljubilo, četudi so bili prvotno v tem oziru črnogledi. Zato samo ponavljamo: Domačemu blagu v vsakem oziru prednost. Čim več je namreč odjemalcev, tem boljši izdelek se jim lahko nudi.

Mednarodna kuharska razstava na Dunaju. V času od 16. do 26. marca 1912 priredi avstrijska zveza kuharjev na Dunaju v takozvanem „Gartenbau-Gesellschaft“ mednarodno kuharsko razstavo, za katero že sedaj delajo priprave in ki bo gotovo zanimiva v vsakem oziru. To bo druga razstava, ki jo priredi kuharska zveza. Razstava bo strogo strokovna in bodo na njej zastopane gosposka in meščanska kuhinja, kako se kuha za bolnike, za zdraviliške goste in za otroke; posebno pozornost bodo obračali pri tem tudi na higijeno v kuhinji in na najnovejše kuhinjske, hišne in kletarske potrebščine. Značaj razstave pa naj bi bil pred vsem značaj gospodarsko in socialno-ekonomično zanimive in poučljive prireditve. V častnem razstavnem predsedstvu so zastopani najrazličnejši stanovi, pred vsem najvišji kuharski mojster cesarjev tajni svetnik grof Bellegarde, nižjeavstrijski namestnik baron Bienert in dunajski župan dr. Neumayer. Izmed strokovnih zastopnikov v predsedstvu navajamo hotelirja Brusattija iz Badna in hotelir Kolbecka iz Dunaja. — Prireditelji pričakujejo od razstave tudi ugoden vpliv na razvoj dunajskega tujškega prometa.

Kavarnarski tečaj na Dunaju. Dunajski kavarnarji so se v zadnjem času začeli pritoževati, da obratovanje v kavarnah nima več onega gmotnega uspeha kot prejšnje čase. Vsled tega so začeli proučevati razmere, iskati

zvroke temu pojavu in so prišli končno do zaključka, da današnja doba stavi vse druge zahteve do kavarnarja kot prejšnje čase. Zadržana kavarnarjev je vsled tega sklenila pričeti prirejati tečaje za kavarnarje in se prvi tak tečaj že vrši na Dunaju. V tem tečaju se poučuje vsak torek, četrtek in petek po dve uri. Kakor smo poučeni od zanesljive strani, je pri teh tečajih, ki se bodo nadaljevali, najzanimivejše to, da so si pridobili za učitelje v tečajih najboljše strokovnjake iz Pariza, Londona in Amerike. Na ta način hočejo namreč dunajski kavarnarji na Dunaju doseči enak način proizvodnje kavarniških izdelkov kot v inozemstvu, ob enem pa zvišati s tem obratovanje in tujski promet.

Malo preveč. Gostilničarji kranjskega sodnega okraja so imeli še-le v jeseni sestanek, na katerem so se izrekli za ustanovitev zadruge. Na Vrhniki se je tak sestanek vršil skoraj pred enim letom in vendar še ni ničesar čuti, kedaj misli okrajno glavarstvo ljubljanske okolice sklicati ustanovni občni zbor. To je pa že malo preveč in ako ne bo v kratkem na Vrhniki ustanovnega občnega zbora, bo pač primorana „Deželna zveza gostilničarskih združenj na Kranjskem“ pojasniti s primerno vlogo na ministrstvo, kaka malomarnost vlada v tem oziru pri nas. Posledice naj si prizadeta gospoda potem pripiše svoji malomarnosti in brezbriznosti.

Povsod enako. Informirani smo, da so gostilničarji v Sežani že l. 1910 sklenili ustanoviti gostilničarsko zadrugo in da so že koncem l. 1910. predložili tozadevna pravila glavarstva v uradno poslovanje. Pravila se pa menda še vedno praše pri okrajnem glavarstvu in gostilničarji zastonj čakajo, kedaj se bode gospodom ljubilo to zadevo rešiti. Da, da, povsod se enako postopa in vse kaže, da se bo moralo gostilničarstvo zavzeti tudi za to, da se glede postopanja v obrtnih zadevah po nemškem vzorcu zakonito določi rok, v katerem morajo biti posemne vloge rešene, ako drugače zadoščajo zakonitim predpisom. Potem bo pa šlo, ker se bodo drugače prizadeti uradi in uradniki morali vedno opravičevati.

Gostilničarji naj si ogledajo ljubljansko modno trgovino P. Magdič nasproti glavni pošti. Uvideli bodo, da jim ta trgovina nudi najsolidnejše modne potrebščine v največji izbiri.

Hotel „Union“ v Dobrni pri Celju. Ker nas zanima letovišče Dobrna, smo se obrnili v zadevi prodaje tamošnjega hotela „Union“ po informacije in smo dobili od najzanesljivejše strani mnogo podatkov, ki bodo marsikoga zanimali. Za danes samo nekaj teh podrobnosti in sicer: Dobrnske toplice so slovite posebno za ženske in živčne bolezni. Vsako leto pride tja nad 1000 topličarjev iz različnih delov sveta. Jako mnogo jih pride iz Hrvaškega in Srbije, pa tudi Amerikanci so stalni gostje. V Dobrni je vsega skupaj troje hotelov, namreč kurrestavracija, dalje hotel „Styria“, ki je last nemške Celjske hranilnice, in končno hotel „Union“, prej Orosi, ki je sedaj last Hranilnice in posojilnice v Dobrni. Hotel „Union“ stoji ob cesti iz Celja in Velenja kot prvi in je pravi ključ do toplic. Hranilnica ga je lepo popravila. V hotelu je 15 sob za tužce. Poleg hotela je velik vrt, dalje velik hlev za konje in še večji za govejo živino. Tudi kegljišča ne manjka. Vpeljana je acetelenska razsvetljava in tudi vodovod se v kratkem instalira. Tik hotela je postavljena novovozna sezidana, moderno opremljena mesnica, dalje klavnica in prodajalna kruha ter tobaka. Na drugi strani hotela je velik vrt za zelenjavo in popolnoma nova parna pekarna. Vse to je združeno s hotelom. Topličarji zahajajo najraje v ta hotel, a tudi domače občinstvo, ki radi dvojne službe božje zahaja semkaj iz sedem fara, obiskuje edino to gostilno kot slovensko. Naš informator trdi zato: „Če bi Oroslovo posestvo prišlo v solidne roke, bi bilo zlata jama“. Kogar to posestvo zanima, se o istinitosti naših navedb lahko prepriča na licu mesta.

„Slovenca“ v album. Že ponovno smo se izjavili, da je naše glasilo strogo strokovno glasilo, ki zastopa koristi gostilničarskega stanu, ne oziraje se na to ali ono politično stranko. „Slovenca“ seveda to ni ljubo in zato nas je začel napadati, začel je napadati zlasti našega urednika in je te napade po-

navljal kljub temu, da smo mi že naše naziranje o teh napadih dovolj jasno označili in kljub temu, da v isti sapi sam imenuje take napade „nizkotni nivo“. „Slovenec“ bo torej že dovolil, da mu pokličemo v spomin njegovo lastno naziranje o takih napadih, kajti tega si pač ne sme domišljati, da bi za njega veljale povsod izjeme. Še manj si pa more domišljati, da bo imel kak vpliv na smer našega lista in sploh na naše delovanje, kajti kljub njegovim trditvam ima naše uredništvo vendarle za sotrudnike v gostilničarski stroki naobražene ljudi, ki so si to naobrazbo pridobili vse kje drugod kakor pa v uredništvu „Slovenca“. Toliko v album „Slovenca“ s pripombo, da odslej naprej na „Slovenčeva“ izzivanja sploh ne bomo več odgovarjali, ker nimamo niti časa niti prostora, pečati se z ljudmi, katerih edini namen je, moralno in gmotno škodovati onim, ki nočejo trobiti v njih rog. Vsako nadaljno polemiko torej izključujemo na morebitne nadaljne napade odgovorimo pred sodiščem. Terorizirati se ne da niti zavedno gostilničarstvo, še manj pa glasilo zavednega gostilničarstva, najmanj pa od „Slovenčevega“ uredništva.

I. kranjska tovarna mineralnih voda, r. z. z. o. p. v Ljubljani je pretečeno leto prodala do pol milijona polnih steklenic sodavic in raznih brezalkoholnih sadnih pijač. V primeri z l. 1910 je podjetje napredovalo čez 58.000 steklenic, to je dokaz, da zadruge stalno napreduje. Opozarjamo na današnji in-serat!

Nekatere želje. Priznati moramo, da se je v zadnjem času ne samo med gostilničarji, marveč tudi drugod vzbudilo zanimanje za naše glasilo. Kar nas pa posebno veseli, je to, da se pridno oglašajo dopisniki in da se gostilničarji tudi še v precejšnji meri poslužujejo vprašalnice. Le tako naprej. Naš list je v tem oziru vsem na razpolago. V koliko pa je strokoven in v koliko dajemo pravilna navodila in nasvete, to zopet presodite lahko sami, cenjeni tovariši. Za to ste namreč edino-le vi kompetentni in nihče drug, najmanj pa gospodje v uredništvu „Slovenca“. Da pa uvidite, kako sodijo naši gostilničarji o našem glasilu, objavljamo enega najmarkantnejših dopisov. Ta se glasi: „Prosim Vas, gospod urednik, da mi odkazete v listu malo prostora, in da priobčite par vrstic v nam priljubljenem listu G. V. Najprej Vas moram pohvaliti za Vaš trud in za Vaše zavzemanje za našo gostilničarsko zvezo. Potem moram pohvaliti list G. V. in ga priporočam vsem gostilničarjem, ker edino po našem listu G. V. se lahko spoznamo med seboj in si lahko stojimo na strani kakor bratje in en mož za naše koristi. — Nadalje bi bilo želeli, da bi urednik lista odkazal nekoliko prostora in da bi se vpisovala po malem navodila za gostilniško kuhinjo od najbolj preprostih jedij pa do najbolj imenitnih in sicer naj bi jih vpošiljale kuharice ali pa naj bi večje gospodinje same dopisovale. V tem oziru mislim, da bi se veliko novih naročnikov oglasilo. Tako bi bil list še en korak bližji za vezanje, ker bi bil list v vsem podučljiv in bi ga naše gospodinje pridno spravljale. Nadalje bi naše gospodinje kaj rade vpisavale svoje hčere za učenke, ker bi imele spisan pouk v domači hiši v našem listu, katerega bi vsak čas lahko pogledale. Po mojem mnenju bi bilo mnogim vstreženo, ker za gotovo trdim, da je še veliko gospodinj, ki niso zadostno vešče v kuhinji. Mogoče mi kakšna zameri; pa že na tem prostoru prosim, da me oprostite. — H koncu dopisa bi želel, da bi ne imeli prevelikega koša za slabe dopise, ker ta bi gotovo ušel notri. Iskreno Vam želim veliko novih naročnikov.“ — K tej želji nam je samo pripomniti, da smo že v dogovoru z dunajsko gostilničarsko šolo in da od te v najkrajšem času dobimo preskušene kuharske recepte. Takoj, ko jih dobimo, jih pričnemo objavljati, kajti na tem nam je, da se dobe v našem listu zlasti glede kuhinje dobra in zanesljiva navodila. Seveda bi pa bili tudi radevolje pripravljene objavljati v našem glasilu kuhinjska navodila naših gospodinj, zlasti glede takih jedi, ki so takorekoč naša posebnost. S tem bi bilo marsikomu vstreženo in zato samo pozivljamo naše gostilničarke, naj se v največjem številu odzovejo temu v gostilničarskih vrstah izraženemu pozivu.

Prvi letnik „Gostilničarskega Vestnika“. Poročali smo že, da ima naše upravništvo na razpolago še nekaj vezanih I. letnikov „Gostilničarskega Vestnika“ in smo nabavo priporočali zlasti posameznim gostilničarskim zadrugam za knjižnico. Ponavljati moramo to naše priporočanje, kajti posamezni gostilničarji so si itak že naročili vezane I. letnike in jih je le še prav malo na razpolago, dočim upravništvo more vpoštevati le one, ki to izrecno naroče. Vezan I. letnik stane K 6— brez poštne.

Nove gostilničarske zadruge. Kakor smo poučeni, je deželna vlada potrdila tudi že pravila za gostilničarsko zadrugo v Litiji in v Trzinu. Pričakovati smemo torej, da okrajna glavarstva tudi za ta dva okraja v kratkem skličejo ustanovne občne zbornice.

Volitve v trgovsko in obrtno zbornico. Gostilničarje opozarjamo, da naj nemudoma odpošljejo zvezi legitimacije in glasovnice za nadomestno volitev v trgovsko zbornico »Deželni zvezi gostilničarskih zadrug na Kranjskem«. Navesti nam je pri tej priliki še, da je oficijelni kandidat »Deželne zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem« g. Lavoslav Bučar izjavil, da si bo v slučaju njegove izvolitve pred vsako sejo zbornice izprosil od odbora zveze direktiv za sejo in da bo vedno zastopal gostilničarski stan v zbornici tako, kakor bo to želelo v zvezi organizirano gostilničarstvo. To naj cenjeni tovariši upoštevajo.

Kako so v starih časih gasili ogenj. Ker takrat še niso poznali naših modernih brizgalnih strojev, so si pomagali na drug način. Zanimiv v tem oziru je dekret saškega vojvoda Ernesta Avgusta z l. 1742, ki pravi doslovno: Mi, Ernest Avgust, po milosti božji vojvoda saški, jiliški itd. naznanjamo s tem svojim podanikom, svojim uradnikom, plemstvu, zastopnikom sodnih dvorov, uradom in meščanom, čeprav je to vsem že davno znano, v koliki meri Mi z očetovsko skrbjo delujemo za blagostanje svojih vernih podložnikov. Ker v slučaju požara ne more priti povsod dovolj ljudi na lice mesta, zato Mi milostno odredjamo in ukazujemo, naj ima vsako mesto in vsaka vas krožnike, na katerih so vpisana, kakor omenja priložena odredba, znamenja in črke v petek začetkom meseca od 11—12 ure ponoči s svežim črnilom in novim peresom, vedno pripravljene. Kadarkoli bi torej imel ogenj izbruhniti, pred čemur milostljivi Bog našo deželo ohrani, naj bo en tak popisani krožnik z besedami: „V imenu Boga očeta“ vržen v ogenj in če bi se ogenj še dalje širil, se mora to ponoviti trikrat, nakar bodo plameni gotovo ugasnili. Te krožnike naj imajo shranjene župani v mestih in sodniki po deželi, da jih v sili po navodilih morejo upote-

bovati, ni pa treba, da bi vedel vsak meščan in vsak kmet, kako se jih pripravi. Rešpektiranje te naše odredbe prinese vsem našo milostno naklonjenost. Dano v naši rezidenci v Weimaru, dne 24. decembra 1742. Ernest Avgust. — Na krožnikih bi imela biti vpisana sledeča znamenja: A, G, L, A, Consulateum est in † † †. — Kako so se izkazale te stare gasilne granate, o tem molči zgodovina, zdi pa se nam, da so naše moderne brizgalne v slučaju požara bolj zanesljive.

Za kadilce. Zanimive so številke, katere je izdala statistiška pisarna generalnega ravnateljstva tobačne režije za l. 1910. — Pokadilo se je cigar: regalit 4,237.000, trabuk 33,979.000 britanik 34,922.000, panetelas 4,933.000, operas 9,494.000, kub 152,888.000, rosit 9.026.000, portorik 226,565.000, viržink 190,445.000, brazilk 19,489.000 in cigaret: šport 3,262,950.000, dram 1.118,129.000, damen 367,433.000, memfis 295,334.000.

Iz upravništva.

V času od 19. januarja do 3. februarja smo sprejeli vplačilo celoletne naročnine za l. 1912 od sledečih gg.:

- 42.) Ivan Benčina, gostilničar, Stari trg, via Rakek.
- 43.) Marija Beligoj, gostilničarka, Rakitnica pri Ribnici.
- 44.) Valentin Šemrov, gostilničar, Blekova vas pri Logatcu.
- 45.) Martin Šetinc, gostilničar, Jesenice na Dol.
- 46.) Andrej Kalan, gostilničar, Lučna pri Škofji Loki.
- 47.) Valentin Cirman, gostilničar, Šent Vid nad Ljubljano.
- 48.) Fran Dolžan, gostilničar, Goriče pri Kranju.
- 49.) Dr. Herman Blodig, zadržni instruktor, Trst.
- 50.) Franja Demšar, gostilničarka, Zalilog pri Železnikih.
- 51.) Fran Paternost, hotelir, Postojna.
- 52.) Ivan Bohinc, gostilničar, Medvode.
- 53.) Srečko Likar, gostilničar, Vojsko nad Idrijo.
- 54.) Josip Perme, gostilničar, Ponova vas, p. Grosuplje.
- 55.) Martin Radej, gostilničar, Cerina, p. Krška vas.
- 56.) Josip Borštnar, gostilničar, Gabrovka, p. Sv. Križ pri Litiji.
- 57.) Alojzij Godec, gostilničar, Borovnica.
- 58.) Fran Lukeš, gostilničar, Kranj.
- 59.) Marija Jereb, gostilničarka, Idrija.
- 60.) Miloš Kavčič, gostilničar, Dobropolje.
- 61.) Lovro Pintar, gostilničar, Sorica.
- 62.) Fran Božiček, gostilničar, Idrija.
- 63.) Fran Lotrič, gostilničar, Češnjica, p. Železniki.
- 64.) Matija Dolničar, restavrater, St. Peter na Krasu.
- 65.) Andrej Pfajfar, gostilničar, Sorica.
- 66.) Alojzij Juvančič, restavrater, Zidanmost.
- 67.) Leopold Kuhar, gostilničar, D. M. v Polju.
- 68.) Oton Guzelj, gostilničar, Škofja Loka.
- 69.) Fran Pavlič, restavrater, Glince pri Ljubljani.
- 70.) Fran Ks. Sajovic, restavrater, Tacen pod Šmarno goro.
- 71.) Fran Sever, restavrater, St. Peter na Krasu.

- 72.) Valentin Černe, gostilničar, Sneberje, p. M. Dev. v Polju.
- 73.) Radoslav Šribar, gostilničar, Litija.
- 74.) Alojzij Burger, hotelir, Postojna.
- 75.) Ivan Černe, gostilničar, Sv. Gora, p. Solkan.
- 76.) Karol Dolenc, gostilničar, Železniki.
- 77.) Dragotin Korbar, gostilničar, Zagorje ob Savi.
- 78.) Deželna zveza gostilničarskih zadrug v Ljubljani.
- 79.) Ljubljanska gostilničarska zadruga v Ljubljani.
- 80.) Gostilničarska zadruga ljubljanske okolice v Ljubljani.
- 81.) Gabrijel Eržen, trgovec, Zapuže pri Begunjah, Gorenjsko.
- 82.) Andrej Oset, lastnik Tolstovrške slatine, Tolsti vrh, p. Guštanj, Koroško.
- 83.) Mana Sajovic, gostilničarka, Orehovlje pri Kranju.
- 84.) Josip Babnik, gostilničar, Fužine pri Ljubljani.
- 85.) Roza Tomšič, hotelirka, Ilirska Bistrica.
- 86.) Simon Ribarič, gostilničar, Unec, Notranjsko.
- 87.) Anton Grašič, gostilničar, Pristava, p. Polhov Gradec.
- 88.) Boštjan Tome, gostilničar, Sp. Šiška.
- 89.) Fran Mandelc, restavrater, Mlino, p. Bled.
- 90.) Josip Jebačin, restavrater, Ljubljana, Dolenjska cesta.
- 91.) Miha Keber, gostilničar, Podmolnik, p. Spod. Hrušica.
- 92.) Neža Peterlin, gostilničarka, Sred. Gameljni pri Ljubljani.
- 93.) Valentin Gregorc, gostilničar, Mengeš.
- 94.) Fran Didič, hotelir, Idrija.
- 95.) Fran Pogačnik, restavrater, Kranj.
- 96.) Anton Urbančič, gostilničar, Čatež pri Veliki Loki.
- 97.) Fran Gorčica, gostilničar, Velika Loka.
- 98.) Alojzija Schener, gostilničarka, Krško.
- 99.) Ivan Kanc, gostilničar, Podsmreka, p. Dobrova.
- 100.) M. Pipan a spol., gostilničar, Kral. Vinohrady.
- 101.) Peter Kobal, gostilničar, Kranj.
- 102.) Fran Sušterčič, gostilničar, Zapuže pri Šent Vidu.
- 103.) Jakob Avšič, gostilničar, Kleče pri Ljubljani.
- 104.) Fran Avčin, gostilničar, Trnje, p. St. Peter na Krasu.
- 105.) Anton Grebenc, gostilničar, Rakitnica, p. Dolenja vas pri Ribnici.
- 106.) Antonija Tuček, gostilničarka, Novomesto.
- 107.) Anton Ropret, restavrater, Bled.
- 108.) Leopold Vidmar, gostilničar, Grilov grič, p. St. Rupert, Dolenjsko.
- 109.) Josip Frelj, gostilničar, Št. Rupert, Dolenjsko.
- 110.) Simon Hrast, gostilničar, Ljvek, Goriško.
- 111.) Ignacij Zore, gostilničar, Črni potok, pošta Šmartno pri Litiji.
- 112.) Fran Krapeš, kavarnar, Ljubljana.
- 113.) Anton Cerer, gostilničar, Kamnik.
- 114.) Anton Zajec, gostilničar, Mokronog.
- 115.) Jože Mesec, gostilničar, Glince pri Ljubljani.
- 116.) Leopold Hafner, gostilničar, Škofja Loka.
- 117.) Avguštin Zajec, restavrater, Ljubljana, Sodna ulica.
- 118.) Ivan Končan, gostilničar, Rožna dolina pri Ljubljani.
- 119.) Vinko Jan, gostilničar, Sp. Gorje pri Bledu.
- 120.) Josip Jereb, gostilničar, Žiri nad Idrijo.
- 121.) Jera Ropret, gostilničarka, Bohinjska Bela.
- 122.) Jernej Kovačič, gostilničar, Rakovnik, pošta Medvode.
- 123.) Fran Mahorčič, gostilničar, Sežana.
- 124.) Magda Rant, gostilničarka, Kranj.
- 125.) Anton Müller, vinski trgovec, Domžale.

Ali ste že poravnali naročnino?

Vinska trgovina

Anton Müller-ja

v Domžalah,

priporoča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih vin iz dolenskih, goriških, isterskih, hrvaških in štajerskih vinskih goric ter zagotavlja točno in solidno postrežbo po primernih cenah.

Vino se dostavlja na dom ali pošilja po železnici.

Valentin Mrak-ova

restavracija

„Pri starem Rimljanu“

v Ljubljani, Rimska cesta številka 4.

se priporoča slavn. občinstvu, zlasti cenjenim tovarišem z dežele za obisk.

Izborna, zajamčeno pristna vina. — Vedno sveže pivo. — Meščanska kuhinja. — Dobra postrežba. — Zmerne cene.

**KLEINOSCHEG-
DERBY SEC**

Franc Golob,

mesarija, prekajevalnica in tovarna vsakovrstnih klobas,

Šiška pri Ljubljani,

se priporoča p. n. gostilničarjem za naročila.

Ivan Černe tapetniški mojster

Ljubljana, Dunajska cesta št. 28.

Zaloga pihništva 1. Kranj, miz. zad. v Št. Vidu. Izdeluje ter ima v zalogi vsakovrstno tapetniško pohištvo in kompletne oprave za hotele, restavracije in gostilne. Specialist za prevleko bijarjav.

**Priznani krojaški salon za gospode
IVANA MAGDIČ-A, LJUBLJANA,**

Miklošičeva cesta 8,
se priporoča za izdelovanje oblek.
Zaloga angleškega blaga.

**IVAN KOS, gostilničar in mesar
na Vrhniki**

se priporoča cenjenim gostilničarjem za naročilo pristnih

kranjskih klobas

Pošilja se jih najmanj 30 kom. a 36 h proti povzetju.

Avnotam se proda poceni dobro ohranjeni godbeni avtomat.

Brivnica

ENG. FRANCHETTI,

Ljubljana, Sodna ulica št. 1

se priporoča p. n. gostilničarjem.

Steklarska trgovina

M. Tušek, Ljubljana,

Stari trg 28.

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe

Prevzema vsa steklarska dela pri cerkvah in stavbah.

Najsolidnejša in točna postrežba.

**Iv. Buggenig =
sodarski mojster**

Ljubljana, Cesta na Rudolfovo žel. 5.

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih sodov.

Prevzema tudi vsa v njegovo stroko spadajoča dela po najnižjih cenah.

Solidno delo. Točna postrežba.

Tovariši gostilničarji!

Pri naročilih se ozirajte v prvi vrsti na tvrdke, ki inserirajo v našem listu! V vzajemnosti je moč!

Kdor podpira nas, tega podpirajmo tudi mi!

Pri naročilih se vedno in povsod sklicujte na inseriranje v našem, gostilničarskem glasilu!

Priporočajte naše inserente tudi svojim p. n. gostom!

Stopnjice, balkoni, ograje, stavbeni okraski, spomeniki, korita, betonski votli zidaki, pokrivalne plošče, kanalizacije itd.

Kranjska betonska tovarna
TRIBUČ & KOMP. LJUBLJANA

Pisarne, delavnice in skladišča na Tržaški cesti. - Telefon št. 297,

Cementne cevi na stroj ali na roko, izdelane v vseh merah, barvaste mozaik plošče za tlak, cementna opeka za dimnike itd.

HOTEL

z obsežnimi, moderno opremljenimi gostilniškimi prostori,
z 12 popolnoma opremljenimi sobami za tujce se

**proda radi rodbinskih razmer
po ceni in pod zelo ugodnimi pogoji**

z vsem inventarjem vred in z arondiranim zemljiščem.

Hotel leži v prometnem kraju, z naraščajočo letno in zimsko sezono, kateremu se obeta lep razvoj tudi radi novih prometnih naprav in zvez ter nastanitve vojaštva.

Radi lege in krajevnih razmer je z gostilniško obrtjo združljivo tudi založništvo piva ter rentabelj fižakerija.

Za prenos popolne gostilniške koncesije na kupca se jamči.

Kraj, naslov prodajalca, kupni pogoji in druge podrobnosti pri upravništvu „Gostilničarskega Vestnika“.

Pivovarna Mengeš

ustanovljena leta 1818.

JULIJ STARE

Zaloga v Ljubljani, Metelkova ulica št. 19.
Telefon št. 218.

priporoča svoje izborno vležano marčno, dvojno marčno in bavarsko pivo v sodčkih in steklenicah.

Češki premog

izborno kurivo, zajamčeno brez vsakega kamenja in prahu, skoraj nič pepela. Češki salonski briketi so močnejši, posebno za sobne peči, zelo pripravi tudi za potratni obračun. Oboje prekaša dalekosežnejše vse tu se nahajajoče vrste kuriva. Vsak dan se razpošlje nad 3000 vagonov. Odpošilja se le naravnost iz premogokopov čeških, cene nižje kakor pri direktnih naročilih. Privatniki, gostilničarji, hotelirji, mlekarne itd. zlasti iz Gorenjskega, Goriškega, Koroškega, kamor je železnična vožnja mnogo nižja, zahtevajte tudi cenik, da se prepričate. Priporoča se

J. PAULIN,

prodajna pisarna češkega premoga in briketev v Ljubljani, Nova ulica šte. 3.

Pivovarna „Škofjaloka“

priporoča p. n. gg. gostilničarjem in občinstvu svoje
izborno marčno pivo.

Pivovarna „Mayr“ v Kranju

priporoča cenj. gostilničarjem in slav. občinstvu svoje
izborno priznано pivo.

Žganje — Likerji.

Domača tvrdka. Cene brez konkurence.

Pozor gg. gostilničarji!
Raznovrstno destilirano žganje najboljših vrst in fine likerje dobite pri
Gabrijelu Eržen-u
v Zapužah,
pošta Begunje (Gorenj)
Pozor gg. ostilničarji

Domača tvrdka. Cene brez konkurence
Žganje — Likerji.

Ustanovljeno 1870.

Najizbornejši

inozemski

šampanjec

tvrdke Emil Kieslinger

Gösting pri Gradcu.

Edino zastopstvo za Kranjsko:

Štefan Hitzl, Ljubljana

Gričar & Mejač

v Ljubljani, Prešernova ulica št. 9.

priporočata v veliki izbori po najnižji ceni

obleke za gospode in dečke, površnike za gospode in dečke, obleke za otroke, žakete za dame, paletu za dame, plašče za deklice itd. itd.

Nepremočljive pelerine iz lodna ali velblodje dlake (Kamelhaar) v vseh velikostih.

Mestna hranilnica ljubljanska

v Ljubljani, Prešernova ulica 3.

Največja slovenska hranilnica. Prometa koncem leta 1911 614.5 milijonov kron. Stanje hranilnih vlog nad 42 milijonov kron. Rezervni zaklad 1 milijon 300 tisoč kron. Sprejema vloge vsak delavnik. Obrestuje po 4¹/₄% brez odbitka.

Za vloge jamči rezervni zaklad hranilnice in mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in z vso davčno močjo. Poslovanje nadzoruje c. kr. deželna vlada. Posoja na zemljišča in poslopja proti 50% obrestim in najmanj 1/20.0 amortizacije. Za varčevanje ima vpeljane domače hranilnice. Posoja tudi na menice in vredn. papirje.

Pozor cenjeni kolegi!

Vsak, kdor hoče varovati svoje lastne koristi, bode naročil pivo od

„Gostilničarske zadružne pivovarne v Lescah“

Pristopi lahko vsak kot član.

Čim večji promet, tem bolj samemu sebi koristite!

Naroča se istotam.

Vsak odjemalec nakloni lahko od vsakega hektolitra 20 vin. v društvene namene, kakor sam to določi.

Priporočamo svojim tovarišem izborno

**marčno, dvojnomarčno, ter-
= malno in granatno pivo =**

največje slovenske narodne trrdke;

**Delniška družba združenih pivovaren
= Žalec in Laški trg v Ljubljani =**

'Narodni hotel' Postojna

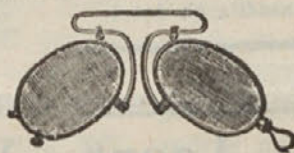
renoviran in povečan
se priporoča cenjenim poset-
nikom notranjske metropole
za obisk

Fran Paternost, lastnik

Fr. P. Zajec, Ljubljana

izprašani optik in urar

priporoča svojo bogato zalogo švicarskih ur, zlat-
nino in srebrnino, kakor
tudi optičnih
predmetov.
Zaloga
gramofonov
in raznih
plošč.

Zahtevajte cenik, pošljem ga zastonj.

Štampilje

vseh vrst za urade, društva,
gostilničarje itd.

ANTON ČERNE

graver in izdelovalj kav-
čukovih stamplij.

LJUBLJANA

Stari trg št. 20.

Ceniki franko.

Deset zapovedi za kmeta in

deset zapovedi za zdravje

dobi zastonj in poštnine pro-
sto vsak gostilničar v poljubnem
številu za razdelitev med kmete.

Treba le dopisnice z naslovom:

Ub. pl. Trnkoczy, lekarna,
Ljubljana.

**Hotel „UNION“ v zdravilišču
Dobrni (Neuhaus) pri Celju se
pod ugodnimi pogoji proda.**

Promet je izboren, ker leži hotel oddaljen samo 7 minut od toplic. S ho-
telom v zvezi je tudi mesarija. Prikupi se pa lahko tudi poljubno površino
posestva k hotelu. Plačilni pogoji in druge podrobnosti pri

hranilnici in posojilnici v Dobrni pri Celju.

Prva kranjska izvozna pivovarna Vrhnika
priporoča svoje izborne izdelke.

Naročila in želje p. t. odjemalcev sprejema ravnateljstvo na Vrhniki ali pa zaloga v Ljubljani

Ivan Bajželj Kolizej.

ANT. GORŠE-tova
Restavracija „NOVI SVET“
 Ljubljana — Marije Terezije cesta 14.
 se priporoča cenjenim p. n. gg. gostilničarjem z dežele
 Priznana dobra vina — Meščanska kuhinja. Točna postrežba.

Priznana najboljša
 rdeča in belo vino iz krških goric grajščaka Ivana Globočnika se toči v gostilni
FRANA KAVČIČA,
 Ljubljana — Privoz štev. 4.
 kjer je na razpolago p. n. gostom tudi najmodernejše kegljišče.

Restavracija „ZLATA RIBA“
 Stritarjeva nlica, Ljubljana. Ribja ulica.
 se priporoča p. n. občinstvu
 Zajamčeno pristna vina, sveže pivo, meščanska kuhinja, točna postrežba.
 Zmerne cene.
 Restavrater: **Emil Kržišnik.**

Vinska trgovina
— Peter Stepič —
 Spodnja Šiška štev. 256.
 priporoča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih vin iz dolenskih, goriških, istrskih in štajerskih vinskih gorc.

Specialiteta, edina slovanska ura za telovadce
 Dobiva se samo pri tvrdki

H. Suttner, Ljubljana

Mestni trg in Sv. Petra cestu

Št. 418. Srebrna z 2 močnima pokrovoma K 28-50.
 Št. 415. Kovinasta z 22 pokrovoma K1550 s finim anker-„IKO“, kolesjem na 5 kamnov.
 Št. 412. Srebrna z moč. pokrovom K32-50.
 Št. 414. Kovinasta s 3 pokrovi K18-50, s finim anker-„IKO“, kolesjem na 15 kamnov.

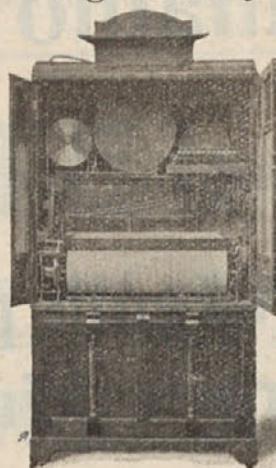
Lastna tovarna ur v Švici

Tovarniška znamka „IKO“.

Umetna knjigovoznica **Fr. Breskvar**

Ljubljana, Francovo nabrežje
 priporoča nanovo vpeljano izdelovanje okvirjev in passepartout za slike. Velika izbira okvirjev. Tiskanje travok po najnižji ceni. Zaloga vsakovrstnih elegantnih platnic.
 Cene zmerne. Točna postrežba.

Za gostilničarje in kavarnarje,

električne klavirje, godbene automate na težalo in silno moč, nov patent, godba na lok že od 600 K naprej prodaja iz prve roke

S. Kmetetz
 v Ljubljani
 Kolodvorska ul. 26

Avg. Agnola, Ljubljana

Dunajska cesta 13.
 Zaloga raznovrstnega namizja za gostilne, hotele in kavarne.

Posredovalnica za službe
 gostilničarske zadruga v Ljubljani, Gradišče 7
 posrednje brezplačno za vse posle v gostilničarskem obrtu in za gospodarje proti pristojbini 60 h.
 Tovariši! Gostilničarji! Poslužujte se te ugodne prilike!

Keglje, kroglice in razna strugarska dela se dobi najceneje pri (27) 24-14
JOS. OBLAKU, um. strugarju, Ljubljana,
 Selenburgova ul. 1.
 Istotam se popravlja razne fine cigarnike iz bernštajna, morske pene, kosti, roga, lesa itd.

Instalater Er. Sax,
 konces. elektrotehnik, Ljubljana, Gradišče 7, se priporoča p. n. gostilničarjem kot specialist vsakovrstnih električnih naprav.
 Sprejema tudi naročila na deželo.

I. Kranjska tov. mineral. voda in brezalkoholnih pijač r. z. z. o. p.
 Slomšekova ulica štev. 27
 priporoča običajne pokalice in sodavico.

Nadalje specialne izdelke prve vrste:

Patent steklenice

„Nektar“
 „Citrolimeta“
 „Jabolčni biser“
 „Malinoyka“
 „Citronada“

Te vrste pijače se polnijo v patent steklenicah, ter se vsled praktičnega zapiranja tudi v higijeničnem oziru toplo priporočajo p. n. gostilničarjem in občinstvu.

Vse tukaj navedene pijače obstoje izključno iz naravnih sadnih snovi, ter so prave le, ako nosijo naslov zadrugačne tvrdke.
 Cene zmerne! Stenski plakati na razpolago.

Fotografični atelje „VIKTOR“
 Ljubljana.

Bethovnova ulica štev. 7, poleg „Kranjske hranilnice“.

se priporoča slavnemu občinstvu na deželi za izvršitev modernih portretov.

Sprejema tudi naročila na deželo.

Kavarna „Leon“
 v Ljubljani, je vsa noč odprta.

Priporočamo tudi gostilno **PRI „LEONU“**
 Florijanska ulica 6, kjer se dobi dobra jed in pijača.

Fr. Stupica v Ljubljani

Marije Terezija cesta št. 1

priporoča svojo ZALOGO najbolj priznanih slamoreznic, mlatic, vratil čistilnic, strojev za košnjo in obračanje sena, blagajne in motorje.

Dalje pumpe in cevi za vodo, vino in gnojico, peči, štedilnike in poljedelska orodja, kuhinjske potrebščine, omare za led, pipe za pivo in vino, priprave za pivotoč na zrakovlak, trpežne ročke za prevažanje mleka, traverze, železniške šine, nagrobne križe ter vse ključavničarsko, kovaško, kleparsko, tesarsko in mizarsko orodje vedno v zalogi.

V „Narodni kavarni“
 v Ljubljani,

igra vsak večer elitna dunajska damska godba.
 Za obilen obisk se priporoča **FRAN KRAPEŠ.**

Modna in športna trgovina **P. MAGDIČ, Ljubljana** Nasproti glavne pošte

Svilnato blago, baržuni, pliši in tenčice, čipkasto blago, čipke, vložki, svilnate vezenine, Jabots, fichus damski ovratniki in kravate, svilnati in baržunasti trakovi, pozamentrija, porte, žnore, resice, krepince, krepki in flori za žalovanje.

Šerpe iz svile in čipk,

Oprava za novorojenčke, posteljne podloge in odeje za vozičke, sukanec za šivanje, pletenje in vezenje. Dišave, mila in ustna voda. Narodne vezenine, zastave, trakovi in znaki i. t. d.

Perilne volnene in svilnate **bluze**

spodnja krila iz batista, klota, listra in svile, hišne halje, predpasniki, vse vrste damskega perila, moderci, pasovi, rokavice, domači čevlji, galoše, nogavice, solčniki, dežniki, štrikane jope, čepice in gamaše za šport, žepni robci, kopalno perilo. Posebni oddelek v I. nadstropju za **damske klobuke, slamnike, oblike in vse nakitne predmete za klobuke, pajčolani, žalni klobuki vedno v skladišču i. t. d.**

Oddelek za gospode:

Klobuki, cilindri, slamniki, čepice.

Srajce, spodnje hlače, spalne srajce, predprsniki, ovratniki, zapestnice, žepni robci, nogavice, rokavice, kravate, naramnice, podveze, dr. Jagrovo zdravstveno perilo, dežniki, dežni plašči, galoše, gamaše, odeje za potovanje, palice, ščetke za obleko, lase in zobe. Za turiste: pelerine, nahrbtnike, dokolenice, gamaše, plezalni čevlji, palice, vrvi, cepini, dereze, aluminijeve posode, thermos. **Potrebščine za sankanje, tenis in lovce.** — Sokolske potrebščine.